

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 29.1.2014
COM(2014) 40 final

2014/0017 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

väärtpaberite kaudu finantseerimise tingutest teatamise ja nende läbipaistvuse kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

{SWD(2014) 30 final}

{SWD(2014) 31 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

2008. aasta üleilmne finantskriis tõi ilmsiks olulised regulatiivsed puudused, järelevalve ebatõhususe, turgude läbipaistmatuse ja toodete ülemäärase keerukuse finantssüsteemis. EL on võtnud pangandussüsteemi tugevdamiseks ja selle stabiilsuse suurendamiseks mitmesuguseid meetmeid, sealhulgas muutnud rangemaks kapitalinõuded, parema juhtimise eeskirjad ning järelevalve- ja solveerimiskorra. Seda silmas pidades on otsustava tähtsusega ka pangandusliidu loomisel tehtud edusammud.

Käesoleva ettepanekuga samas pakettis esitatav ELi pangandussektori struktuurireforme käsitlev ettepanek on uue regulatiivse raamistiku viimane õigusakt, mis tagab, et isegi suurimad pangad ELis muutuvad vähem keerukaks ja neid saab tõhusalt ja maksumaksjale minimaalse mõjuga solveerida.

Siiski tõi kriis selgelt ilmsiks vajaduse parandada läbipaistvust ja jälgitavust mitte ainult traditsioonilises pangandussektoris, vaid ka sellistes valdkondades, kus toimub pangandussektoriväline krediiditegevus, ehk nn „varipanganduses”¹. Praktikas on varipanganduse üksuste ja tegevuse eesmärk kaasata hoiuselaadseid rahalisi vahendeid, teostada tähtaegade ja likviidsuse ümberkujundamist, võimaldada krediidiriski ülekandmist ning kasutada otseselt või kaudselt finantsvõimendust. 2012. aasta lõpu seisuga moodustasid varipanganduse varad maailmas kokku 53 triljonit eurot², mis võrdub umbes poolega reguleeritud pangandussüsteemi varadest, olles peamiselt koondunud Europasse (umbes 23 triljonit eurot) ja Ameerika Ühendriikidesse (umbes 19,3 triljonit eurot).

Nende küsimustega seonduvad meetmed on olnud rahvusvahelised ning neid on koordineeritud G20 ja finantsstabiilsuse nõukogu kaudu, kes algatasid põhjaliku töö varipangandussüsteemi peamiste riskide kindlakstegemiseks³. Peamine eesmärk, mida G20 on mitmel korral taas kinnitanud, on kõrvaldada finantssektorist hämarad nurgatagused, mis võivad mõjutada süsteemset riski või lihtsalt tuleneda õiguslikust arbitraažist, ning laiendada regulatsioone ja järelevalvet kõigile süsteemselt olulistele finantsasutustele, -instrumentidele ja -turgudele. Seda silmas pidades võttis finantsstabiilsuse nõukogu 2013. aasta augustis vastu poliitikaraamistiku, mis koosneb 11 soovitusel väärtpaberite laenuks andmise ja repotehingutega seonduvate varipanganduse riskide kohta. 2013. aasta septembris kiitsid need soovitused heaks ka G20 juhid. Kõnealune raamistik käsitleb finantsasutuste väärtpaberite laenuks andmise ja repotehingute läbipaistvust ametiasutuste jaoks ning fondivalitsejate kõnealuste tehingute läbipaistvust teiste fondivalitsejate ja lõppinvestorite jaoks, samuti rahalise tagatise reinvesteermisele ja kliendi varade edasitagamisele esitatavaid miinimumnõudeid, tagatise väärtuse hindamisega seonduvaid minimaalseid regulatiivseid standardeid ning kesksete vastaspoolte diileritevahelistele repoturgudele sisenemise haldamist ja hindamist. Käesolevas määruses keskendutakse väärtpaberite laenuks andmise ja repotehingute läbipaistvuse parandamisele. Läbipaistvus on oluline selle tagamiseks, et ametiasutused ja kõik asjaomased turuosalised saaksid aru, kuidas turud toimivad ning kui

¹ Finantsstabiilsuse nõukogu on määratlenud varipangandussüsteemi kui „krediidivahenduse, mis hõlmab (täielikult või osaliselt) tavapärase pangandussüsteemi väliseid üksusi ja tegevusalasid”.

² *Global Shadow Banking Monitoring Report 2013*, 14. november 2013, finantsstabiilsuse nõukogu.

³ Alates 2011. aastast on finantsstabiilsuse nõukogu varipanganduse viie töösuuna raames välja antud soovitused järgneva kohta: i) pankade ja varipanganduse üksuste vastasmõju; ii) rahaturufondide süsteemsed riskid; iii) muude varipanganduse üksuste (nt riskifondid) reguleerimine; iv) kehtivate väärtpaberistamisnõuete hindamine ning v) väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute (nt väärtpaberite laenuks andmise ja repotehingute) kasutamine.

suured ja mis laadi on mis tahes potentsiaalsed riskid. Läbipaistvus on selles kontekstis äärmiselt oluline, sest see annab vajalikku teavet tõhusate ja tulemuslike poliitikameetmete väljatöötamiseks, mille abil vältida süsteemseid riske.

2012. aastal jõuti Liikaneni raportis⁴ järeldusele, et olemasolevad ja käimasolevad regulatiivsed reformid ei lahenda kõiki ELi pangandussektori põhiprobleeme, ning anti mitmeid soovitusi. Käesoleva ettepanekuga samal ajal vastu võetud pankade struktuurireformi käsitleva määrusega, mis on kõnealuste soovitude järeelmeede, keelatakse pankade teatav kauplemistegevus ning seatakse sellele struktuursed piirangud. Nagu märgiti komisjoni 19. märtsil 2012 vastu võetud varipangandust käsitlevas rohelises raamatus, võib pangandusregulatsioonide rangemaks muutmisega samas kaasneda pangandustegevuse olulise osa kandumine väljapoole tavapärasest pangandust varipanganduse valdkonda. Selle tulemuseks oleks üha läbipaistmatum finantssüsteem ning järelevalveasutuste kontrollivõimaluste vähenemine – seda lisaks juba hästi teadaolevatele praegustele reguleeritud ja varipangandussektori vahelistele seostele. Selline õiguslik arbitraaž kahjustaks tugevalt üleilmsete ja Euroopa finantssektori reformipüüdluste mõju, tuues kaasa olulisi riske finantsstabiilsusele. Seepärast tuleb struktuurireformi käsitlevale seadusandlikule ettepanekule lisada väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute suhtes kohaldatavad siduvad läbipaistvus- ja teatamisnõuded. Seega on need kaks regulatiivsete meetmete komplekti üksteist täiendavad ja tugevdavad.

On võimalik, et seoses pangandussektori kõnealuste uute seadusandlike arengusuundadega, sealhulgas struktuurimeetmetega, viivad pangad osa oma tegevusest üle sellistesse vähem reguleeritud valdkondadesse nagu varipangandus. Selleks et hoolikalt jälgida varipangandusena kvalifitseeruva tegevusega tegelevate üksustega seonduvaid turusuundumusi, eelkõige väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute valdkonnas, on vaja kehtestada läbipaistvusnõuded, mis võiksid aidata järelevalve- ja reguleerivatel asutustel kindlaks teha nõrku kohti ja võimalikke uusi meetmeid tuvastatud probleemide lahendamiseks.

Läbipaistvuse ja andmete kättesaadavuse parandamine seoses varipangandustegevusega on oluline tagamaks, et teatavate osaliste ja turgude vastupanuvõime tugevdamisest saadav kasu ei väheneks tulenevalt finantsriskide liikumisest vähem reguleeritud sektoritesse. Nagu rõhutati ka varipangandust käsitlevas komisjoni teatises ja Euroopa Parlamendi 2012. aasta novembri resolutsioonis varipanganduse kohta⁵, on äärmiselt oluline parandada läbipaistvust ja andmete kättesaadavust eelkõige seoses tegevusega, millega sageli tegeleb varipangandussektor, nagu repotehingud ning väärtpaberite laenuks andmine, mida nimetatakse ka väärtpaberite kaudu finantseerimise tehinguteks⁶. Sellega seoses annab finantsstabiilsuse nõukogu tehtud töö pisut täpsema arusaama sellest, milline peaks olema vajalik läbipaistvuse tase. Lisaks sellele on see äärmiselt oluline selleks, et jälgida riske, mis võivad tuleneda reguleeritud finantssektori ja varipangandussektori vastastikusest seotusest, ülemäärasest finantsvõimendusest ja protsüklilisest käitumisest. Selline lähenemisviis on täielikult kooskõlas Peterburis toimunud G20 tippkohtumisel heaks kiidetud finantsstabiilsuse

⁴ 2011. aasta novembris moodustati kõrgetasemeline eksperdirühm, kellele tehti ülesandeks hinnata ELi pangandussektori struktuurireformide vajadust. Eksperdirühma esimeheks sai Soome Panga president Erkki Liikanen. Volitused ja liikmete loetelu leiab järgmiselt aadressilt: http://ec.europa.eu/internal_market/bank/docs/high-level_expert_group/mandate_en.pdf.

⁵ P7_TA(2012)0427, <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P7-TA-2012-0427&language=ET>.

⁶ Peamiselt hõlmavad need väärtpaberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehinguid, repo- või pöördrepotehinguid ning ostu-tagasimüügi või müügi-tagasiostu tehinguid.

nõukogu 2013. aasta soovitustega varipanganduse kohta,⁷ mille eesmärk on vähendada väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute ja edasitagamisega seonduvaid riske ja protsüklilisi ajendeid, mis võivad rahastamisega seotud pingeid halvenenud turutingimuste korral teravdada.

Väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingud, muud samaväärsed finantseerimisstruktuurid ja edasitagamine täidavad üleilmses finantssüsteemis elutähtsat rolli. Väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingud on mis tahes tehingud, kus rahastamisvahendite loomiseks kasutatakse vastaspoolle kuuluvaid varasid. Praktikast hõlmavad need peamiselt väärtpaberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehinguid, repo- või pöördrepotehinguid ning ostu-tagasimüügi või müügi-tagasiostu tehinguid. Kõigil neil tehingutel on sarnane, või isegi identne, majanduslik mõju. Kõnealuseid tehnikaid kasutavad pea kõik finantssüsteemi osalised, olgu nad siis pangad, väärtpaberidiilerid, kindlustusandjad või pensioni- või investeerimisfondid. Need pakuvad täiendavat turulikviidsust, hõlbustavad turuosaliste jaoks rahastamist, toetavad kaubeldavate varade hinna leidmist ning võimaldavad keskpankadel teostada rahapoliitilisi rahastamistehinguid. Samuti võivad need aga viia ka tähtaegade ja likviidsuse ümberkujundamise kaudu krediidi loomiseni ning võimaldada turuosalistel võtta üksteise suhtes liiga suuri riske. Tagatise edasitagamine korraga mitme tehingu (eelkõige väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute) toetamiseks võimaldas suuremat likviidsust, aga ka varjatud finantsvõimenduse ja vastastikuse seotuse kasvu süsteemis.

Varade väärtuse, vastaspoolte turvalisuse ja investorikaitse suhtes usalduse kadumisel põhjustas see pankadevahelisel turul raha paanilise väljavoolu, mis viis finantsvõimenduse äkilise vähenemise ja/või avaliku sektori turvaabinõude (keskpankade vahendid jms) rakendamiseni. Selles kontekstis kadusid usaldus ja rahastamise likviidsus ning isegi kõige suurematel ja tugevamatel pankadel ei olnud enam juurdepääsu lühiajalisele rahastamisele. Need aitavad suurendada finantsvõimendust ja protsüklilisust finantssüsteemis, mis muutub selle tulemusel haavatavaks hoiuste väljavoolu ja finantsvõimenduse äkilise vähenemise suhtes. Kuigi neil tehnikatel võib olla investeerimisfondide tootlusele märkimisväärne mõju, ei avalikustata neid praegu piisavalt investoritele. Erinevalt muudest finantseerimisasutustest kasutavad investeerimisfondide valitsejad väärtpaberite kaudu finantseerimise tehinguteks investorite raha. Täieliku ja täpse teabe puudumisel kõnealuste tehingute kasutamise ja võimalike potentsiaalsete huvide konfliktide kohta ei ole investoritel võimalik teha informeeritud otsuseid. Seetõttu on äärmiselt oluline vähendada väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute, muude samaväärsete finantseerimisstruktuuride ja edasitagamise läbipaistmatust.

Eelnevat arvesse võttes on käesoleva määruse eesmärk luua turvalisem ja läbipaistvam finantssüsteem ning sellega kehtestatakse meetmed läbipaistvuse suurendamiseks kolmes peamises valdkonnas: 1) väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutega seotud süsteemsete riskide kuhjumise jälgimine finantssüsteemis; 2) kõnealuste tehingute kohta teabe avalikustamine investoritele, kelle varasid kasutatakse kõnealustes või nendega samaväärsetes tehingutes, ja 3) edasitagamise tegevusega seotud lepingute läbipaistvus. Praktikast vastavad kavandatavad meetmed finantsstabiilsuse nõukogu 1. ja 2. soovitusele, millega nõutakse pädevatelt asutustelt väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute kasutamise kohta täiendavate andmete kogumist, 5. soovitusele, millega nõutakse fondivalitsejatelt läbipaistvust investorite ees, ning 7. soovitusele, millega eelkõige nõutakse finantsvahendajatelt varade edasitagamise piisavat avalikustamist klientidele. Seega hõlmavad kõnealused soovitused

⁷ „Strengthening Oversight and Regulation of Shadow Banking; Policy Framework for Addressing Shadow Banking Risks in Securities Lending and Repos”, 29. august 2013, www.financialstabilityboard.org/publications/r_130829b.pdf.

kõiki väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute kasutamisega seotud läbipaistvusaspekte. Sel eesmärgil täiendab käesolev määrus kavandavat määrust pankade struktuurireformi kohta.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Komisjon algatas avaliku konsultatsiooni 19. märtsil 2012 samaaegselt oma varipangandust käsitleva rohelise raamatuga. Sidusrühmadelt saadud ettepanekud olid ulatuslikud ja märkimisväärsed. Komisjoni algatus selles valdkonnas leidis üldist toetust ja üha üksmeelsemalt pooldati seda, et varipangandussüsteemi käsitlemiseks on vaja järelevalvet ja rangemat regulatiivset raamistikku. Selles valdkonnas asjakohaste meetmete võtmise tähtsust rõhutati ka Euroopa Parlamendi varipangandust käsitlevas algatusraportis. Lisaks sellele korraldas finantsstabiilsuse nõukogu oma rahvusvaheliste soovitude koostamisel 2012. aasta novembris avaliku konsultatsiooni väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute turgudel esinevate asjaomaste probleemide, muu hulgas läbipaistmatuse kohta. Kõnealuse konsultatsiooni raames toetati laiapõhjaliselt läbipaistvuse suurendamist väärtpaberite laenuks andmise ja repoturgudel, kuigi paljud vastajatest soovitasid arvesse võtta olemasolevaid teatamisnõudeid ja kättesaadavaid turuandmeid. Paljud sidusrühmad nõustusid ka sellega, et kauplemisteabehoidlad on tõenäoliselt kõige tõhusam viis repo- ja väärtpaberite laenuks andmise kohta põhjalike turuandmete kogumiseks.

2012. aastal viidi läbi täpsemalt suunatud avalik konsultatsioon eurofondidega (vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjad) seotud eri küsimuste kohta, mille raames küsiti sidusrühmadelt arvamust eelkõige vajaduse kohta suurendada investeerimisfondide läbipaistvusnõudeid. Komisjon sai rohkesti teavet varade valitsemise sektoris kehtivate läbipaistvusnõuete kohta ning ka arvamusi selle kohta, mil viisil saaks investorite jaoks läbipaistvust parandada.

Käesolevas algatuses võetakse arvesse ka arutelusid kõigi peamiste sidusrühmadega, sealhulgas väärtpaberituru ja panganduse reguleerivate asutuste, Euroopa Keskpanga ja igat liiki turuosalistega. Samuti võetakse selles arvesse varipangandust käsitletud 2012. aasta avaliku konsultatsiooni raames väljendatud seisukohti. Seisukohti küsiti ka liikmesriikidelt.

2013. aasta märtsis loodi talitustevaheline pankade struktuurireformi juhtrühm, kuhu kuuluvad konkurentsi peadirektoraadi (COMP), majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraadi (ECFIN), tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraadi (EMPL) ettevõtluse ja tööstuse peadirektoraadi (ENTR), õigusküsimuste peadirektoraadi (JUST); siseturu ja teenuste peadirektoraadi (MARKT), peasekretariaadi (SG), õigustalituse (SJ), maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi (TAXUD) ning Teadusuuringute Ühiskeskuse (JRC) esindajad. Mõju hindamise juhtrühm kohtus 2013. aasta märtsis, 2013. aasta aprillis ja 2013. aasta septembris ning pakkus tuge mõjuhindangu koostamisel. Mõjuhindangu kavandit arutati komisjoni mõjuhindamiskomitees 16. oktoobril 2013. Pärast negatiivse arvamuse saamist esitati 2013. aasta detsembris läbivaadatud mõjuhindang.

Mõjuhindangus määratakse kindlaks kolm peamist väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutega seonduvat probleemi: reguleerivad asutused ei saa kõnealuste tehingute kasutamist tõhusalt jälgida; esineb oht, et kõnealuseid tehinguid kasutatakse fondi investorite jaoks kahjulikul moel; ning edasitagamine põhjustab õiguslike ja majanduslike riskide ümberpaiknemist turul. Kõigi nende probleemide põhjuseks on olulised puudujäägid, mille finantsstabiilsuse nõukogu on samuti kindlaks teinud ja milleks täpsemalt on põhjalike (s.o sageli esitatavate ja üksikasjalike) andmete puudumine väärtpaberite kaudu finantseerimise

tehingute kohta ning oht, et kõnealused tehingud põhjustavad fondivalitsejate ja fondi investorite vahel huvide konflikti.

Mõjuhinnaangus järeldatakse, et kindlaks tehtud probleemide lahendamiseks tuleb võtta eri meetmeid, sealhulgas näha ette, et väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutest tuleb teatada kauplemisteabehoidlatele, kõnealuste tehingute kasutamine tuleb avalikustada fondi investoritele ning finantsinstrumentide edasitagamiseks tuleb saada eelnev nõusolek ja kanda need finantsinstrumendid tagatise saanud vastaspoole nimele avatud kontole üle enne, kui edasitagamine aset leiab. See tagab varipangandustegevuse raames väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute kasutamise nõuetekohase järelevalve ja regulatsiooni. Väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute kasutamist kui sellist ei keelata ega piirata eripiirangutega, kuid see muutub läbipaistvamaks. Seepärast ei tohiks kaalumiseks jäetud valikutel olla struktuurset mõju kõnealuste tehingute turule. Kaalumiseks jäetud valikud suurendavad vastaspoolte aruandluskulusid, kuid selle suurenemise kaalub üles kasu, mida pädevad asutused, kliendid, investorid ja ühiskond laiemalt saavad suuremast läbipaistvusest.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

3.1. Õiguslik alus

Käesoleva ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 114 lõige 1, mis võimaldab võtta riiklike normide lähendamise meetmeid, mille eesmärk on siseturu rajamine ja selle toimimine.

Finantsstabiilsuse nõukogu soovitused ja liidu pangandussektori struktuurireformi järel kavandatud arengusuundumused pälvivad tõenäoliselt liikmesriikide regulatiivset tähelepanu, sest neist tulenevalt on vaja suurendada läbipaistvust seoses tegevusega, mis võidakse viia reguleeritud pangagruppide üle varipankadesse, mille kontrollimiseks on järelevalveasutustel vähem võimalusi. Seda silmas pidades on tarvis ühtseid läbipaistvuseeskirju, et tugevdada finantsstabiilsust, kaitsta investoreid, edendada piiriülest teenuste osutamist ning vältida õiguslikku arbitraaži ja seda, et riikide erinevad meetmed loovad takistusi siseturu tõrgeteta toimimisele.

3.2. Subsidiaarsus

Valdkondades, mis ei kuulu liidu ainupädevusse, peaks EL kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega võtma meetmeid vaid siis, kui liikmesriigid ei suuda piisavalt saavutada kavandatava meetme eesmärke, kuid kavandatud meetme ulatuse või toime tõttu saab neid paremini saavutada ELi tasandil.

Käesoleva määruse eesmärk on tagada väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute, edasitagamise ja muude finantseerimisstruktuuride läbipaistvus. Kõnealuste varipanganduse tegevuste vastastikused seosed siseturul ja nende süsteemne laad osutavad vajadusele võtta koordineeritud ELi meetmeid.

Enamik väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutest ja edasitagamise tegevusest toimub piiriüleselt üksuste vahel, kelle peakorter ei ole sageli samas jurisdiktsioonis, ning hõlmab varasid ja valuutasid, mis on emiteeritud või käibel erinevates jurisdiktsioonides. Selleks et katta väga mitmesuguseid tehinguid ning võimaldada riikide ja liidu tasandi reguleerivatel asutustel saada põhjalik ülevaade väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute turgudest kogu ELis, tuleb võtta vähemalt liidu tasandi meetmeid. Üksikute liikmesriikide poolt autonoomselt ja koordineerimatult rakendatud parandusmeetmed osutuksid tõenäoliselt äärmiselt ebatõhusaks, kuna need suudaksid katta vaid üht osa turust. Peale selle, võttes

arvesse probleemide süsteemset mõju, võivad koordineerimata meetmed andmete killustumise ja ebajärjekindluse riski tõttu isegi eesmärgile vastu töötada. Väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute kasutamise jälgimiseks vajaliku makromajandusliku pildi saavad anda vaid liidu tasandi koondandmed.

Mis puutub investeerimisfondidesse, siis Euroopa fondisektoril on märkimisväärne piiriülene mõõde. Euroopa investeerimisfondide sektori kui terviku piiriüleste varade (valitsetavad eurofondide ja mitteeurofondide varad) osakaal on viimase aastakümne jooksul enam kui kahekordistunud. Alates 2012. aastast ostab umbes üks kahest investorist sellise fondi osakuid, mis ei asu tema elukohariigis. Seetõttu on oluline, et investorikaitse nõudeid kohaldataks kogu ELis ühtmoodi, kuna see tagab, et kõik Euroopa investorid saavad väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute kasutamise vajalikust läbipaistvusest kasu.

3.3. Proportsionaalsus

Kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklis 5 sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega ei tohiks ELi meetme sisu ega vorm minna aluslepingute eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

Kuna ettepanekuga ei nähta ette muid regulatsioone peale väärtpaberitehingutele, edasitagamisele ja muudele finantseerimisstruktuuridele läbipaistvusnõuete kehtestamise, siis piirdub see meetmetega, mis on vajalikud varipanganduse üksuste tekitatud riskide tõhusaks kõrvaldamiseks.

Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid.

3.4. Ettepaneku üksikasjalik selgitus

Kavandatava määrusega nähakse ette meetmed, mis käsitlevad väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutest kauplemisteabehoidlate teatamist (II ja III peatükk), fondidele kehtestatud teatamisnõuet (IV peatükk) ja edasitagamisega tegelevatele vastaspooltele kehtestatud nõudeid (V peatükk). Ülejäänud peatükke, mis käsitlevad reguleerimisala ja mõisteid (I peatükk), järelevalvet ja pädevaid asutusi (VI peatükk), suhteid kolmandate riikidega (VII peatükk), halduskaristusi ja -meetmeid (VIII peatükk) ning läbivaatamist ja lõppsätteid (IX ja X peatükk), kohaldatakse kõikide kõnealuste osade suhtes.

Käesolevas jaos antakse lühike ülevaade käesoleva määruse peamistest elementidest.

3.4.1. Ettepaneku reguleerimisala (I peatükk)

Käesoleva määruse eesmärk on tugevdada finantsstabiilsust ELis, suurendades teatavate turutegevuste, nagu väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingud, edasitagamine ja muud finantseerimisstruktuurid, millel on väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutega samaväärne majanduslik mõju, läbipaistvust. Seda kohaldatakse kõigi väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute turgudel tegutsevate vastaspoolte, samuti direktiivides 2009/65/EÜ ja 2011/61/EL määratletud investeerimisfondide ning kõigi edasitagamisega tegelevate vastaspoolte suhtes. Kavandatav määrus hõlmab kõiki tagatiseks antud finantsinstrumente, mis on loetletud direktiivi 2004/39/EÜ (MiFID) I lisa C jaos.

3.4.2. Väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute läbipaistvus, sealhulgas kauplemisteabehoidlate registreerimine ja järelevalve (II ja III peatükk)

Käesoleva määrusega luuakse liidu raamistik, mille raames väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingu finantssektori või finantssektorivälised vastaspoolled teatavad tehingu üksikasjad tõhusalt kauplemisteabehoidlale. Seda teavet säilitatakse keskselt ning see on asjaomastele asutustele, nagu Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA), Euroopa

Süsteemsete Riskide Nõukogu (ESRB) ja Euroopa Keskpankade Süsteem (EKPS), kergesti ja vahetult kättesaadav, et nad saaksid reguleeritud ja reguleerimata üksuste varipangandustegevuse tõttu finantsstabiilsusele tekkivaid riske kindlaks teha ja jälgida. Need sätted on kooskõlas finantsstabiilsuse nõukogu soovitustega, kus märgitakse, et jurisdiktsioonid peaksid valima kõige asjakohasema viisi andmete kogumiseks ning vajaduse korral olemasolevatele andmekogumise protsessidele ja turu infrastruktuurile tuginemiseks. Samuti märgib finantsstabiilsuse nõukogu, et selliseid andmeid oleks tõenäoliselt tõhus koguda kauplemisteabehoidlate kaudu.

Kõnealune teatamine peaks niipalju kui võimalik minimeerima turuosaliste asjaomaseid tegevuskulusid ning seega tuginema juba olemasolevatele infrastruktuuridele ja protsessidele. Käesoleva määrusega ettenähtud regulatiivsete tehniliste standardite koostamisel ja nende läbivaatamiseks ettepanekute tegemisel peaks ESMA arvesse võtma määrusega 648/2012/EÜ ette nähtud kehtivaid standardeid, millega reguleeritakse kauplemisteabehoidlaid seoses tuletislepingutega, ning kõnealuste standardite edasist arengut.

3.4.3. Läbipaistvus investori jaoks (IV peatükk)

Käesoleva määrusega väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute ja muude finantseerimisstruktuuride kasutamise läbipaistvuse kohta kehtestatavad uued sätted on tihedalt seotud direktiividega 2009/65/EÜ ja 2011/61/EL, sest need moodustavad ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate asutamist, juhtimist ja turustamist reguleeriva õigusraamistiku. Selleks et investoritel oleks võimalik teada saada, millised riskid väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute ja muude finantseerimisstruktuuride kasutamisega seonduvad, peaksid fondivalitsejad esitama oma regulaarsetes aruannetes üksikasjaliku teabe kõnealuste tehnikate kasutamise kohta. Perioodilisi aruandeid, mida eurofondide fondivalitsejad või äriühinguna asutatud eurofondid ning alternatiivsete investeerimisfondide valitsejad esitama peavad, täiendatakse kõnealuse väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute ja muude finantseerimisstruktuuride kasutamist käsitleva teabega. Kõnealused uued läbipaistvuseeskirjad täiendavad direktiivi 2009/65/EÜ ja alternatiivsete investeerimisfondide valitsejaid käsitleva direktiivi 2011/61/EL sätteid. Kõnealuseid uusi väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute ja muude finantseerimisstruktuuride suhtes kohaldatavaid ühtseid läbipaistvuseeskirju peaks kohaldama lisaks direktiivides 2009/65/EÜ ja 2011/61/EL sätestatud eeskirjadele. Need sätted on kooskõlas finantsstabiilsuse nõukogu soovitustega, kus märgitakse, et ametiasutused peaksid lõppinvestorite ees olevad fondivalitsejate aruandlusnõuded finantsstabiilsuse nõukogu soovitusi silmas pidades läbi vaatama ning kaaluma, kas esineb puudusi, mille peaks kõrvaldama.

3.4.4. Edasitagamise läbipaistvus (V peatükk)

Edasitagamise lepingute ja edasitagamise kui tegevuse läbipaistvuse suurendamiseks tuleks edasitagamisega tegelevatele vastaspooltele kehtestada minimaalsed teabenõuded. Mis tahes edasitagamine peaks seega toimuma vaid juhul, kui tagatise andnud vastaspool on sellest tulenevatest riskidest selgelt teadlik ja on andnud kirjalikus lepingus eelneva nõusoleku, ning seda peaks asjakohaselt väärtpaberikontodel kajastama. Finantsinstrumendid tagatiseks saanud vastaspoolel on lubatud neid edasi tagada vaid tagatise andnud vastaspoole selgesõnalisel nõusolekul ning ainult pärast seda, kui ta on need oma kontole kandnud. See nõue täiendab direktiivide 2002/47/EÜ ja 2004/39/EÜ sätteid. Finantsstabiilsuse nõukogu soovitustes märgitakse, et ametiasutused peaksid tagama, et kliendi varasid käsitlevate õigusaktidega nähakse ette edasitagamisega seonduva teabe piisav avalikustamine klientidele, et kliendid saaksid riskidest aru. Käesolev määrus on kooskõlas kõnealuse soovitusega.

3.4.5. Järelevalve ja pädevad asutused (IV peatükk)

Kavandatava määrusega nähakse ette eeskirjad pädevate asutuste määramiseks erinevatel eesmärkidel, sealhulgas tegevuslubade andmiseks, registreerimiseks, järelevalveks ja meetmete jõustamiseks seoses väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutest kauplemisteabehoidlatele teatamisega ning edasitagamisega. Pärast liikmesriikide poolset teavitamist peab ESMA avaldama oma veebisaidil pädevate asutuste loetelu ja seda pidevalt ajakohastama.

Käesoleva määrusega usaldatakse järelevalve investeerimisfondi läbipaistvuseeskirjade täitmise üle pädevatele asutustele, kelle liikmesriigid on juba määranud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/65/EÜ (vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiivi 2011/61/EL (alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta) kohaselt. Teatamiskohustuse ja edasitagamise eeskirjade täitmise üle peaksid järelevalvet teostama pädevad asutused, kelle liikmesriigid on määranud käesoleva määruse artikli 16 kohaselt.

3.4.6. Suhted kolmandate riikidega (VII peatükk)

Väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute üleilmset laadi silmas pidades peab erinevate jurisdiktsioonide pädevatel asutustel olema võimalik pääseda juurde erinevates jurisdiktsioonides asuvate kauplemisteabehoidlate hoitavatele andmetele. Asjaomaste ametiasutuste jaoks andmetele vastastikuse vahetu juurdepääsu tagamiseks antakse käesoleva määruse artikliga 19 komisjonile õigus sõlmida asjaomaste kolmandate riikidega koostöökokkuleppeid, tingimusel et tagatud on kolmandate isikutega jagatud ametisaladuste, sealhulgas ärisaladuste kaitse.

3.4.7. Halduskaristused ja -meetmed (VIII peatükk)

Liikmesriigid peavad tagama, et käesoleva määruse rikkumiste suhtes saab kohaldada asjakohaseid halduskaristusi ja -meetmeid. Selleks peaks pädevate asutuste käsutuses olema miinimumvalik halduskaristusi ja -meetmeid, sealhulgas tegevusloa kehtetuks tunnistamine, avalik hoiatus, juhtkonna ametist vabastamine, käesoleva määruse rikkumise tulemusel saadud kasumi tagastamine, kui selle suurus on võimalik kindlaks määrata, ning haldustrahvid. Sanktsioonide liigi ja suuruse määramisel peaksid pädevad asutused arvesse võtma määruuses sätestatud mitmeid kriteeriume, sealhulgas vastutava isiku suurus ja finantsseisund, rikkumise mõju ja vastutava isiku valmidus teha koostööd. Kavandatava määrusega ei takistata üksikutel liikmesriikidel kehtestamast rangemaid nõudeid.

3.4.8. Läbivaatamine (IX peatükk)

Käesoleva määruse vastuvõtmisega kehtestatakse ELi tasandil esimesed läbipaistvuseeskirjad väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutele, muudele finantseerimisstruktuuridele ja edasitagamisele. Seetõttu on tähtis hinnata, kas eespool kirjeldatud meetmed on osutunud kõnealuse tegevuse suurema läbipaistvuse saavutamise eesmärgil tulemuslikuks ja tõhusaks. Seepärast koostab komisjon kolm aastat pärast käesoleva määruse jõustumist aruande läbipaistvusmeetmete sobivuse kohta ning vajaduse korral esitab muudetud ettepaneku.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepaneku finantsmõju ja mõju eelarvele on esitatud ettepanekule lisatud finantsselgituses.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutest teatamise ja nende läbipaistvuse kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁸,
võttes arvesse Euroopa Keskpanka arvamust⁹,
pärast konsulteerimist Euroopa andmekaitseinspektoriga¹⁰,
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt
ning arvestades järgmist:

- (1) 2008. aasta üleilmne finantskriis tõi ilmsiks olulised regulatiivsed puudused, järelevalve ebatõhususe, turgude läbipaistmatuse ja toodete ülemäärase keerukuse finantssüsteemis. Liit on võtnud pangandussüsteemi tugevdamiseks ja selle stabiilsuse suurendamiseks mitmesuguseid meetmeid, sealhulgas muutnud rangemaks kapitalinõuded, parema juhtimise eeskirjad ning järelevalve- ja solveerimiskorra. Seda silmas pidades on otsustava tähtsusega ka pangandusliidu loomisel tehtud edusammud. Siiski tõi kriis selgelt esile ka vajaduse parandada läbipaistvust ja jälgitavust mitte ainult traditsioonilises pangandussektoris, vaid ka sellistes valdkondades, kus toimub pangandussektoriväline krediiditegevus, ehk nn „varipanganduses”.
- (2) Finantsstabiilsuse nõukogu ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu (ESRB) on varipanganduse piiramiseks tehtud töö käigus kindlaks teinud väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutest tulenevad riskid. Väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingud võivad põhjustada finantsvõimenduse kuhjumist, protsüklilisust ja finantsturgude vastastikust seotust. Eelkõige ei ole reguleerivad ja järelevalveasutused ning investorid väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute ja muude finantseerimisstruktuuride kasutamise läbipaistmatuse tõttu saanud enne kriisi ja kriisi ajal õigesti hinnata ja jälgida pangandusele omaseid riske ja vastastikuse seotuse taset finantssüsteemis. Seda silmas pidades võttis finantsstabiilsuse nõukogu 29. augustil 2013 vastu poliitikaraamistiku väärtpaberite laenuks andmise ja repotehingutega

⁸ ELT C , , lk .

⁹ ELT C , , lk .

¹⁰ ELT C [...], [...], lk [...].

seonduvate varipanganduse riskide käsitlemiseks. 2013. aasta septembris kiitsid selle heaks ka G20 juhid.

- (3) 2012. aasta märtsis avaldas komisjon rohelise raamatu varipanganduse kohta. Tuginedes saadud ulatuslikule tagasisidele ja võttes arvesse rahvusvahelist arengut, avaldas komisjon 4. septembril 2013 Euroopa Parlamendile ja nõukogule adresseeritud teatise varipanganduse kohta¹¹. Teatises rõhutati, et väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute keerukus ja läbipaistmatus raskendab vastaspoolte kindlakstegemist ja riskikontsentratsioonide jälgimist. Samuti toob see kaasa ülemäärase finantsvõimenduse kuhjumise finantssüsteemis.
- (4) Erkki Liikaneni juhitud kõrgetasemeline eksperdirühm võttis 2012. aasta oktoobris vastu aruande liidu pangandussektori struktuurireformi kohta. Muu hulgas arutas eksperdirühm traditsioonilise ja varipangandussüsteemi vastastikust mõju. Aruandes tunnistati varipangandustegevuse riske, nagu suur finantsvõimendus ja protsüklilisus, ning kutsuti üles vähendama pankade ja varipangandussüsteemi omavahelist seotust, mis oli kogu süsteemi hõlmava panganduskriisi allikas. Samuti soovitati aruandes teatavaid struktuurimeetmeid liidu pangandussektori allesjäänud nõrkustega tegelemiseks.
- (5) Liidu pangandussüsteemi struktuurireforme käsitletakse eraldi seadusandlikus ettepanekus. Samas võib pankade suhtes struktuurimeetmete kehtestamine kaasa tuua selle, et teatavad tegevused viiakse üle vähem reguleeritud valdkondadesse, nagu varipangandussektoris. Seda silmas pidades peaks liidu pangandussektori struktuurireformi käsitleva seadusandliku ettepanekuga kaasnema ka väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutega seonduvad siduvad läbipaistvus- ja teatamiskohustused, mis on sätestatud käesolevas määruses. Käesolevas määruses sätestatud läbipaistvuseeskirjad täiendavad seega liidu struktuurireformi eeskirju.
- (6) Käesolev määrus vastab vajadusele suurendada väärtpaberite kaudu finantseerimise turgude ja seega ka finantssüsteemi läbipaistvust. Selleks et tagada võrdsed konkurentsitingimused ja rahvusvaheline lähendamine, järgitakse käesolevas määruses finantsstabiilsuse nõukogu soovitusi. Sellega luuakse liidu raamistik, mille alusel saab väärtpaberite kaudu finantseerimise tehinguid käsitleva teabe tõhusalt kauplejatevaheldajatele ja investoritele edastada. Kõnealust rahvusvahelise lähendamise vajadust suurendab tõenäosus, et pärast liidu pangandussektori struktuurireformi võib tegevus, millega praegu tegelevad traditsioonilised pangad, kanduda üle varipangandussektoris, kus sellega hakkavad tegelema nii finantssektoris kuuluvad kui ka selle välised üksused. Seetõttu võib sellise tegevuse läbipaistvus reguleerivate ja järelevalveasutuste jaoks veelgi kahaneda, mis teeb nende jaoks väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutega seonduvatest riskidest korraliku ülevaate saamise võimatuks. See võimendaks veelgi juba välja kujunenud seoseid reguleeritud finantssektori ja varipangandussektori vahel teatavatel turgudel.
- (7) Selleks et reageerida finantsstabiilsuse nõukogu soovitustes tõstatatud küsimustele ja liidu pangandussektori struktuurireformi järel kavandatud arengusuundadele, võtavad liikmesriigid tõenäoliselt erinevaid riigisiseseid meetmeid, mis võivad takistada siseturu tõrgeteta toimimist ning olla kahjulikud turuosalistele ja finantsstabiilsusele. Samuti raskendab ühtlustatud läbipaistvuseeskirjade puudumine riikide ametiasutustel eri liikmesriikidest pärinevate mikrotasandi andmete võrdlemist ning seega üksikutest

¹¹ Komisjoni teatis nõukogule ja Euroopa Parlamendile „Varipangandus – finantssektori uute riskiallikate käsitlemine”, COM(2013) 614 final.

туруosalistest süsteemile tekkivate tegelike riskide mõistmist. Seetõttu tuleb vältida selliste moonutuste ja takistuste tekkimist liidus. Sellest tulenevalt peaks käesoleva määruse asjakohane õiguslik alus olema Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 114, tõlgendatuna kooskõlas Euroopa Liidu Kohtu väljakujunenud kohtupraktikaga.

- (8) Uute läbipaistvuseeskirjadega nähakse seetõttu ette, et kõik turuosalised olenemata sellest, kas nad on finantssektoris kuuluvad või selle välised üksused, peavad teatama väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute üksikasjadest, sealhulgas aluseks oleva tagatise koosseisust, kohaldatud väärtuskärbetest ning sellest, kas aluseks olevat tagatist saab kasutada ja kas seda on kasutatud. Tõhususe huvides tuleks minimeerida turuosaliste asjaomaseid tegevuskulusid ja seega peaks uute eeskirjade koostamisel arvesse võtma olemasolevaid infrastruktuure ja protsesse. Seepärast on oluline, et kõnealune õigusraamistik oleks võimalikult suures ulatuses kattuv Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 648/2012¹² sätetega, mis käsitlevad tuletislepingutest teatamist kauplemisteabehoidlatele, kes on sel eesmärgil registreeritud. See peaks võimaldama määruse (EL) nr 648/2012 kohaselt tegevusloa saanud kauplemisteabehoidlatel täita ka uute eeskirjadega ette nähtud teabehoidla funktsiooni, kui nad vastavad teatavatele lisakriteeriumidele.
- (9) Selle tulemusena hakatakse väärtpaberite kaudu finantseerimise turgudele omaseid riske käsitlevat teavet keskselt säilitama ja see tehakse reguleeritud ja reguleerimata üksuste varipangandustegevusest finantsstabiilsusele tekkivate riskide kindlakstegemise ja järelevalve eesmärgil kergesti ja vahetult kättesaadavaks muu hulgas Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele (ESMA), Euroopa Pangandusjärelevalvele (EBA), Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalvele (EIOPA), asjaomastele pädevatele asutustele, ESRB-le ning Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) asjaomastele keskpankadele, sealhulgas Euroopa Keskpangale (EKP). Käesoleva määrusega ette nähtud regulatiivsete tehniliste standardite koostamisel ja nende läbivaatamiseks ettepanekute tegemisel peaks ESMA arvesse võtma olemasolevaid määruse (EL) nr 648/2012/EÜ artikli 9 alusel kehtestatud standardeid, millega reguleeritakse kauplemisteabehoidlaid seoses tuletislepingutega, ja kõnealuste standardite edasist arengut; samuti peaks ESMA püüdma tagada, et asjaomastel pädevatel asutustel, ESRB-l ja EKPSi asjaomastel keskpankadel, sealhulgas EKP-l, oleks otsene ja viivitamatu juurdepääs kogu teabele, mis on vajalik nende ülesannete täitmiseks.
- (10) Ilma et see piiraks kriminaal- või maksuõiguse sätteid, peaksid pädevad asutused, ESMA ning muud asutused ja füüsilised või juriidilised isikud kui pädevad asutused, kes saavad konfidentsiaalset teavet, kasutama seda üksnes oma kohustuste ja ülesannete täitmiseks. See ei tohiks siiski takistada riikide ametiasutustel, kes vastutavad haldusliku omavoli juhtumite vältimise, uurimise ja heastamise eest, täita oma ülesandeid vastavalt siseriiklikule õigusele.
- (11) Fondivalitsejad kasutavad väärtpaberite kaudu finantseerimise tehinguid laialdaselt portfelli halduse eesmärgil. Nende kasutamisel võib olla fondi tulemustele märkimisväärne mõju. Neid võib kasutada kas investeerimiseesmärkide saavutamiseks või tootluse suurendamiseks. Fondivalitsejatel on võimalik kasutada ka muid finantseerimisstruktuure, millel on väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutega

¹²

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 648/2012, 4. juuli 2012, börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta (ELT L 201, 27.7.2012, lk 1).

samaväärne mõju. Kõnealused muud finantseerimisstruktuurid hõlmavad kogutulu vahetustehinguid, likviidsuse vahetustehinguid ja tagatise vahetustehinguid. Fondivalitsejad kasutavad neid laialdaselt ka teatavate strateegiate järgimiseks või tootluse suurendamiseks. Nii väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingud kui ka muud finantseerimisstruktuurid suurendavad fondi üldist riskiprofiili, samal ajal ei avalikustata nende kasutamist aga investoritele piisavalt. Äärmiselt oluline on tagada, et selliste fondide investorid saaksid teha informeeritud valikuid ja hinnata investeerimisfondi kogu riski ja tootluse profiili.

- (12) Investeeringud, mis on tehtud ebatäieliku või ebatäpse teabe alusel fondi investeerimisstrateegia kohta, võivad põhjustada investoritele märkimisväärset kahju. Seetõttu on äärmiselt oluline, et investeerimisfondid avalikustaksid kogu asjaomase teabe enda kasutatavate väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute kohta. Lisaks sellele on täielik läbipaistvus eriti oluline investeerimisfondide valdkonnas, kuna kõik varad, mida väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutes kasutatakse, ei kuulu fondivalitsejatele, vaid fondi investoritele. Kõnealuste tehingute täielik avalikustamine on seetõttu hädavajalik vahend võimalike huvide konfliktide ärahoidmiseks.
- (13) Väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute ja muude finantseerimisstruktuuride läbipaistvust käsitlevad uued eeskirjad on tihedalt seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiividega 2009/65/EÜ¹³ ja 2011/61/EL¹⁴, sest need moodustavad ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate asutamist, juhtimist ja turustamist reguleeriva õigusraamistiku.
- (14) Ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjad võivad tegutseda vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjatena (eurofondid), mida valitsevad eurofondide valitsejad, või direktiivi 2009/65/EÜ alusel tegevusloa saanud äriühinguna asutatud fondidena või alternatiivsete investeerimisfondidena, mida valitsevad direktiivi 2011/61/EL alusel tegevusloa saanud või registreeritud alternatiivsete investeerimisfondide valitsejad. Kõnealused uued läbipaistvuseeskirjad täiendavad kõnealuste direktiivide sätteid. Seetõttu peaks kõnealuseid uusi väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute ja muude finantseerimisstruktuuride suhtes kohaldatavaid ühtseid läbipaistvuseeskirju kohaldama lisaks direktiivides 2009/65/EÜ ja 2011/61/EL sätestatud eeskirjadele.
- (15) Selleks et investoritel oleks võimalik teada saada, millised riskid väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute ja muude finantseerimisstruktuuride kasutamisega seonduvad, peaksid fondivalitsejad esitama oma regulaarsetes aruannetes üksikasjaliku teabe kõnealuste tehnikate kasutamise kohta. Perioodilisi aruandeid, mida eurofondide valitsejad või äriühinguna asutatud eurofondid ning alternatiivsete investeerimisfondide valitsejad esitama peavad, tuleks täiendada teabega väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute ja muude finantseerimisstruktuuride kasutamise kohta.
- (16) Väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute ja muude finantseerimisstruktuuridega seonduvad fondi investeerimispõhimõtted tuleks selgelt avalikustada lepingueelsetes dokumentides, nagu eurofondi prospektis või alternatiivse investeerimisfondi poolt

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/65/EÜ, 13. juuli 2009, vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32).

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/61/EL, 8. juuni 2011, alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EÜ ja 2009/65/EÜ ning määruseid (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 1095/2010 (ELT L 174, 1.7.2011, lk 1).

lepingueelselt investoritele avaldatavas teabes. See peaks tagama, et investorid mõistavad ja hindavad kaasnevaid riske, enne kui nad otsustavad investeerida konkreetsesse eurofondi või alternatiivsesse investeerimisfondi.

- (17) Edasitagamine pakub likviidsust ja võimaldab vastaspooltel vähendada rahastamiskulusid. Samas loob see traditsioonilise ja varipanganduse vahel keerulisi tagatise ahelaid, mis kujutavad endast ohtu finantsstabiilsusele. Läbipaistvuse puudumine selle kohta, mil määral on tagatiseks antud finantsinstrumente edasi tagatud ja millised riskid kaasnevad sellega pankroti korral, võib õõnestada usaldust vastaspoolte suhtes ja suurendada ohtu finantsstabiilsusele.
- (18) Käesoleva määrusega kehtestatakse vastaspooltele edasitagamise kohta teabe esitamise eeskirjad, mis ei tohiks piirata spetsiifiliste osalejate, struktuuride ja olukordade jaoks kohandatud valdkondlike eeskirjade kohaldamist. Seetõttu tuleks käesolevas määruses sätestatud edasitagamise eeskirju kohaldada näiteks fondide ja depositeerimiste suhtes vaid niivõrd, kui võrd investeerimisfonde käsitlevates erioigusaktides (*lex specialis*) ei ole tagatise uuesti kasutamise kohta ette nähtud rangemaid eeskirju, mis on käesolevas määruses sätestatud eeskirjade suhtes ülimuslikud. Eelkõige tuleks käesolevat määrust kohaldada ilma, et see piiraks mis tahes selliste eeskirjade kohaldamist, millega piiratakse vastaspoolte võimalust tagada edasi finantsinstrumente, mille vastaspoolled või muud isikud kui vastaspoolled on tagatiseks andnud.
- (19) Tagamaks, et vastaspoolled vastavad käesolevast määrusest tulenevatele nõuetele ning et neid koheldakse sarnaselt kogu liidus, tuleks ette näha halduskaristused ja -meetmed, mis on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Seepärast peaksid käesoleva määruse kohaselt kehtestatud halduskaristused ja -meetmed vastama teatavatele olulistele nõuetele seoses adressaatide, karistuse või meetme kohaldamisel arvesse võetavate kriteeriumide, karistuste ja meetmete avaldamise, karistuste määramise peamiste õiguste ja rahaliste halduskaristuste tasemetega. Käesoleva määruse kohaste investeerimisfondi läbipaistvuskohustuste rikkumise korral on asjakohane kohaldada direktiivide 2009/65/EÜ ja 2011/61/EL kohaselt kehtestatud meetmeid ja karistusi.
- (20) Finantsteenuste sektori tehnilised standardid peaksid tagama järjepideva ühtlustamise ning hoiustajate, investorite ja tarbijate piisava kaitse kogu liidus. Kuna ESMA-l on põhjalikud eriteadmised, on tõhus ja asjakohane teha talle ülesandeks töötada välja regulatiivsete tehniliste ja rakenduslike standardite eelnõud, mille puhul ei ole vaja teha poliitilisi otsuseid. ESMA peaks tagama tehniliste standardite koostamisel tõhusad haldus- ja aruandlusmenetlused. Komisjonil peaks olema õigus võtta vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 290 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1095/2010¹⁵ artiklitele 10 kuni 14 delegeeritud õigusaktidega vastu regulatiivsed tehnilised standardid järgmistes valdkondades: eri liiki väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute üksikasjad, kauplemisteabehoidla registreerimistaotluse üksikasjad ning kauplemisteabehoidlate poolt andmete avaldamise sagedus ja üksikasjad ning neile andmetele juurdepääs.
- (21) Komisjonil peaks olema õigus võtta vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 291 ja määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 15 sätestatud menetluse kohaselt rakendusaktidega vastu ESMA koostatud rakenduslikud tehnilised standardid

¹⁵

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1095/2010, 24. november 2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

teatamise vormi ja sageduse, kauplemisteabehoidla registreerimistaotluse vormi ning ESMAga karistusi käsitleva teabe vahetamise menetluste ja vormide kohta.

- (22) Komisjonil peaks olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte seoses järgnevaga: selliste üksuste loetelu muutmine, kes tuleks käesoleva määruse reguleerimisalast välja jätta, et mitte piirata nende õigust täita ühistele huvidele vastavaid ülesandeid; mõistetega seotud spetsiifilised üksikasjad; tasu liigid ja see, mille eest tasu makstakse, samuti tasude summad ja kord, mille alusel kauplemisteabehoidlad neid maksavad; ning lisa muutmine väärtpaberite kaudu finantseerimise tehinguid ja muid finantseerimisstruktuure käsitleva teabe ja investoritele esitatava teabe ajakohastamiseks. Eriti oluline on, et komisjon viib ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (23) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused võtta kolmandate riikide kauplemisteabehoidlate tunnustamise eesmärgil vastu otsuseid kolmandate riikide eeskirjade hindamise kohta.
- (24) Kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega on vajalik ja asjakohane tagada teatavate turul toimivate tegevuste, nagu väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute, edasitagamise ja vajaduse korral muude finantseerimisstruktuuride läbipaistvus ning võimaldada neist finantsstabiilsusele tulenevate riskide jälgimist ja kindlakstegemist. Käesolevas määruses piirdatakse sellega, mis on vajalik eesmärkide saavutamiseks kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 5 lõikega 4.
- (25) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid, eelkõige õigust isikuandmete kaitsele, õigust era- ja perekonnaelu puutumatusele, õigust kaitsele ning *ne bis in idem* põhimõtet, ettevõtlusvabadust, õigust omandile, õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele. Käesolevat määrust tuleb kohaldada kooskõlas kõnealuste õiguste ja põhimõtetega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I peatükk

Reguleerimisese ja reguleerimisala

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad, mis käsitlevad väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute, muude finantseerimisstruktuuride ja edasitagamise läbipaistvust.

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse:
 - (a) väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingu vastaspoole suhtes, kes on asutatud:
 - (1) liidus, sealhulgas kõigi tema filiaalide suhtes, sõltumata nende asukohast;
 - (2) kolmandas riigis, juhul kui väärtpaberite kaudu finantseerimise tehing tehakse ELis asuva filiaali tegevuse raames;
 - (b) vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjaid (edaspidi „eurofond”) valitsevate fondivalitsejate ja äriühinguna asutatud eurofondide suhtes kooskõlas direktiiviga 2009/65/EÜ;
 - (c) alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate suhtes, kellele on antud tegevusluba vastavalt direktiivile 2011/61/EL;
 - (d) edasitagamisega tegeleva vastaspoole suhtes, kes on asutatud:
 - (1) liidus, sealhulgas kõigi tema filiaalide suhtes, sõltumata nende asukohast;
 - (2) kolmandas riigis, ühel järgmistest juhtudest:
 - i) edasitagamine toimub ELis asuva filiaali tegevuse raames;
 - ii) edasitagamine toimub seoses finantsinstrumentidega, mille on andnud tagatiseks liidus asutatud vastaspool või kolmandas riigis asutatud vastaspoole liidus asuv filiaal.
2. Käesolevat määrust ei kohaldata:
 - (a) Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) liikmete suhtes ja teiste sarnaseid ülesandeid täitvate liikmesriikide asutuste suhtes, samuti teiste liidu ametiasutuste suhtes, mille ülesanne on riigivõla haldamine või mis on kaasatud riigivõla haldamisse;
 - (b) Rahvusvaheliste Arvelduste Panga suhtes.
3. Komisjonile antakse õigus võtta artikli 27 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, et muuta käesoleva artikli lõikes 2 esitatud loetelu.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. „kauplemisteabehoidla” – juriidiline isik, kes keskselt kogub ja säilitab väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute andmeid;
2. „vastaspoolel” – määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 punktides 8 ja 9 määratletud finantssektori vastaspoolel ja finantssektorivälised vastaspoolel ning määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 punktis 1 määratletud kesksed vastaspoolel;
3. „asutatud” –
 - (a) kui vastaspool on füüsiline isik, siis „asuva peakontoriga”;

- (b) kui vastaspool on juriidiline isik, siis „asuva registrijärgse asukohaga”;
 - (c) kui siseriikliku õiguse alusel puudub vastaspoolel registrijärgne asukoht, siis „asuva peakontoriga”;
4. „filiaal” – peakontorist erinev muu tegevuskoht, mis on vastaspoole osa, kuid ei ole juriidiline isik;
 5. „väärtpaberite või kaupade laenuks andmine” ja „väärtpaberite või kaupade laenuks võtmine” – mis tahes tehing, mille raames vastaspool kannab üle väärtpaberid või kaubad, tingimusel et laenuks võtja kohustub tagastama samaväärsed väärtpaberid või kaubad teataval kuupäeval tulevikus või siis, kui ülekandja seda nõuab; nimetatud tehingut käsitatakse väärtpaberite või kaupade laenuks andmisena väärtpaberid või kaubad üle kandnud vastaspoole seisukohast ning väärtpaberite või kaupade laenuks võtmisena selle vastaspoole seisukohast, kellele need üle kanti;
 6. „väärtpaberite kaudu finantseerimise tehing” –
 - „repotehing”, nagu see on määratletud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 punktis 83;
 - „väärtpaberite või kaupade laenuks andmine” ja „väärtpaberite või kaupade laenuks võtmine”;
 - mis tahes tehing, millel on samaväärne majanduslik mõju ja millega kaasnevad sarnased riskid, eelkõige ostu-tagasimüügi või tagasimüügi tehing;
 7. „edasitagamine” – tagatiseks saadud finantsinstrumentide oma nimel ja oma arvel või teise vastaspoole arvel kasutamine tagatise saanud vastaspoole poolt;
 8. „finantsinstrumendid” – direktiivi 2004/39/EÜ I lisa C jaos määratletud finantsinstrumendid;
 9. „muud finantseerimisstruktuurid” – mis tahes instrumendid või meetmed, mille mõju on samaväärne väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutega;
 10. „kaup” – komisjoni määruse (EÜ) nr 1287/2006 artikli 2 punktis 1 määratletud kaup.

Selleks et arvesse võtta turutavade ja tehnoloogia arengut, antakse komisjonile õigus võtta artikli 27 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte seoses meetmetega, millega veelgi täpsustatakse selliste tehingute liike, millel on punktis 6 sätestatud väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutega samaväärne majanduslik mõju ja millega kaasnevad sarnased riskid.

II peatükk

Väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute läbipaistvus

Artikkel 4

Teatamiskohustus ja kaitsemeetmed väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute puhul

1. Väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute vastaspoolel teatavad selliste tehingute üksikasjad artikli 5 kohaselt registreeritud või artikli 19 kohaselt tunnustatud kauplemisteabehoidlale. Üksikasjad teatatakse hiljemalt üks tööpäev pärast tehingu sõlmimist, muutmist või lõpetamist.

Teatamiskohustust kohaldatakse selliste väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute suhtes, mis:

- (a) sõlmiti enne artikli 29 teises lõigus osutatud kuupäeva ja mida ei ole selle kuupäeva seisuga lõpetatud;
- (b) sõlmitakse pärast artikli 29 teises lõigus osutatud kuupäeva.

Vastaspool, kellel on teatamiskohustus, võib väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute üksikasjadest teatamise kohustuse delegeerida.

- 2. Vastaspooled säilitavad kõigi enda sõlmitud, muudetud või lõpetatud väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute andmeid vähemalt kümme aastat pärast tehingu lõpetamist.
- 3. Kui kauplemistehasehoidlale ei saa väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute üksikasju teatada, tagavad vastaspooled, et kõnealused üksikasjad teatatakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele (ESMA).

ESMA tagab sellisel juhul kõikidele artikli 12 lõikes 2 osutatud asjaomastele üksustele juurdepääsu kõikidele väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute üksikasjadele, mida nad vajavad oma ülesannete ja volituste täitmiseks.

- 4. Kauplemistehasehoidlad ja ESMA peavad kinni asjaomastest käesoleva artikli alusel saadud teabe konfidentsiaalsuse, tervikluse ja kaitse tingimustest, mis on sätestatud määruses (EL) nr 648/2012, eelkõige selle artiklis 80. Kõnealuses artiklis esinevaid viiteid määruse (EL) nr 648/2012 artiklile 9 ja tuletislepingutele käsitatakse viidetena vastavalt käesoleva määruse artiklile 4 ja väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutele.
- 5. Kui vastaspool teatab väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingu üksikasjadest kauplemistehasehoidlale või ESMA-le või kui üksus teatab nendest üksikasjadest vastaspoole nimel, ei loeta seda lepingus või õigus- ja haldusnormides teabe avalikustamisele seatud piirangute rikkumiseks.
- 6. Teatamiskohustust täitev üksus, tema juhid ega töötajad ei kannu vastutust sellise avalikustamise eest.

Juhul kui väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingu üksikasjad tuleb määruse (EL) nr 648/2012 artikli 9 kohaselt teatada kauplemistehasehoidlale ja esitatav teave sisaldab sisuliselt käesoleva artikli lõikes 1 osutatud üksikasju, loetakse käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud teatamiskohustus täidetuks.

- 7. Selleks et tagada käesoleva artikli järjepidev kohaldamine, töötab ESMA tihedas koostöös EKPSiga ja tema vajadusi arvesse võttes välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks üksikasjad, mis tuleb teatada eri liiki väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute kohta ning mis hõlmavad vähemalt järgmist:
 - (a) väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingu pooled ning kui lepingust tulenevate õiguste ja kohustuste kandjaks on muu isik, siis ka tema;
 - (b) tagatise põhisumma, valuuta, liik, kvaliteet ja väärtus, tagatise andmiseks kasutatav meetod, kas seda saab kasutada edasitagamiseks, kas see on edasi tagatud, tagatise mis tahes asendamine, tagasiostu määr või laenuks andmise teenustasu, vastaspool, väärtuskärbe, väärtuspäev, lõpptähtaeg ja tagasiostuõiguse tekkimise kuupäev.

ESMA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [12 kuud pärast käesoleva määruse avaldamist].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10 kuni 14.

8. Selleks et tagada lõike 1 kohaldamise ühetaolised tingimused, töötab ESMA tihedas koostöös EKPSiga ja tema vajadusi arvesse võttes välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks erinevat liiki väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute kohta lõigetes 1 ja 3 osutatud teatamise vorm ja sagedus.

ESMA esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [12 kuud pärast käesoleva määruse avaldamist].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.

III peatükk

Kauplemisteabehoidla registreerimine ja järelevalve

Artikkel 5

Kauplemisteabehoidla registreerimine

1. Kauplemisteabehoidla registreeritakse artiklis 4 sätestatud eesmärgil ESMA juures käesolevas artiklis sätestatud tingimustel ja menetluse kohaselt.

Käesoleva artikli kohaseks registreerimiseks peab kauplemisteabehoidla olema juriidiline isik, kes on asunud liidus ja vastab määruse (EL) nr 648/2012 artiklites 78 ja 79 sätestatud nõuetele. Viiteid määruse (EL) nr 648/2012 artiklile 9 käsitatakse viidetena käesoleva määruse artiklile 4.

2. Kauplemisteabehoidla registreerimine kehtib kogu liidu territooriumil.
3. Registreeritud kauplemisteabehoidla peab igal ajal vastama registreerimise tingimustele. Kauplemisteabehoidla teavitab põhjendamatut viivitust ESMA-t registreerimise tingimuste mis tahes olulisest muutumisest.
4. Kauplemisteabehoidla esitab registreerimistaotluse ESMA-le.
5. 20 tööpäeva jooksul pärast taotluse saamist hindab ESMA, kas taotlus on täielik. Kui taotlus ei ole täielik, määrab ESMA tähtaja, milleks kauplemisteabehoidla peab esitama täiendava teabe. Kui ESMA on kindlaks teinud, et taotlus on täielik, teavitab ta sellest kauplemisteabehoidlat.
6. ESMA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks lõikes 4 osutatud registreerimistaotluse üksikasjad.

ESMA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [12 kuud pärast käesoleva määruse avaldamist].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10 kuni 14.

7. Selleks et tagada lõike 1 rakendamiseks ühetaolised tingimused, töötab ESMA välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks lõikes 4 osutatud registreerimistaotluse vorm.

ESMA esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [12 kuud pärast käesoleva määruse avaldamist].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.

Artikkel 6

Pädevate asutuste registreerimiseelne teavitamine ja nendega konsulteerimine

- (1) Kui registreerimist taotleb kauplemisteabehoidla on üksus, millele on andnud tegevusloa või mille on registreerinud selle liikmesriigi pädev asutus, kus kauplemisteabehoidla on asutatud, teavitab ESMA põhjendamatu viivitusega kõnealust pädevat asutust ja konsulteerib temaga enne kauplemisteabehoidla registreerimist.
- (2) ESMA ja asjaomane pädev asutus vahetavad mis tahes teavet, mis on vajalik kauplemisteabehoidla registreerimiseks ning järelevalve teostamiseks selle üle, kas üksus täidab tingimusi, mis on tema asutamisejärgses liikmesriigis kehtestatud registreerimiseks või tegevusloa andmiseks.

Artikkel 7

Taotluse läbivaatamine

- (1) ESMA vaatab registreerimistaotluse läbi 40 tööpäeva jooksul alates artikli 5 lõikes 5 osutatud teavitamise kuupäevast, lähtudes sellest, kas kauplemisteabehoidla täidab käesoleva peatüki sätteid, ning võtab vastu igakülgset põhjendatud registreerimisotsuse või registreerimisest keeldumise otsuse.
- (2) ESMA poolt lõike 1 kohaselt tehtud otsus jõustub viiendal tööpäeval pärast selle vastuvõtmist.

Artikkel 8

Teavitamine registreerimise kohta tehtud ESMA otsustest

- (1) Kui ESMA võtab vastu registreerimisotsuse või registreerimisest keeldumise või registreerimise kehtetuks tunnistamise otsuse, teavitab ta kauplemisteabehoidlat sellest viie tööpäeva jooksul, põhjendades igakülgset oma otsust.
ESMA teavitab põhjendamatu viivitusega artikli 6 lõikes 1 osutatud asjaomast pädevat asutust oma otsusest.
- (2) ESMA teavitab vastavalt lõikele 1 tehtud mis tahes otsusest komisjoni.
- (3) ESMA avaldab oma veebisaidil käesoleva määruse kohaselt registreeritud kauplemisteabehoidlate loetelu. Loetelu ajakohastatakse viie tööpäeva jooksul alates lõike 1 kohase otsuse vastuvõtmisest.

Artikkel 9

ESMA õigused

- (1) Määruse (EL) nr 648/2012 artiklite 61 kuni 68, 73 ja 74 kohaselt ESMA-le antud õigusi kasutatakse ka käesoleva määruse kohaldamisel.
Viiteid määruse (EL) nr 648/2012 artikli 81 lõigetele 1 ja 2 käsitatakse viidetena vastavalt käesoleva määruse artikli 12 lõigetele 1 ja 2.
- (2) ESMA-le või selle ametnikele või teistele ESMA poolt volitatud isikutele määruse (EL) nr 648/2012 artiklitega 61 kuni 63 antud õigusi ei tohi kasutada sellise teabe või selliste dokumentide avalikustamise nõudmiseks, millele kehtib kutsesaladus.

Artikkel 10

Registreerimise kehtetuks tunnistamine

1. Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 648/2012 artikli 73 kohaldamist, tunnistab ESMA kauplemisteabehoidla registreerimise kehtetuks, kui kauplemisteabehoidla:
 - (a) loobub selgesõnaliselt registreerimisest või ei ole eelneva kuue kuu jooksul teenuseid osutanud;
 - (b) on registreerimisel esitanud valeandmeid või kui registreerimine on toimunud muul ebaseaduslikul moel;
 - (c) ei täida enam tingimusi, mille alusel ta registreeriti.
2. ESMA teavitab põhjendamatu viivitusega artikli 6 lõikes 1 osutatud asjaomast pädevat asutust oma otsusest tunnistada kauplemisteabehoidla registreerimine kehtetuks.
3. Kui sellise liikmesriigi pädev asutus, kus asjaomane kauplemisteabehoidla teenuseid osutab ja tegevust teostab, leiab, et üks lõikes 1 osutatud tingimustest on täidetud, võib ta paluda ESMA-l kontrollida, kas asjaomase kauplemisteabehoidla registreerimise kehtetuks tunnistamise tingimused on täidetud. Kui ESMA otsustab, et ta ei tunnista asjaomase kauplemisteabehoidla registreerimist kehtetuks, põhjendab ta seda igakülgsest.
4. Lõikes 3 osutatud pädeva asutusena käsitatakse määruse (EL) nr 648/2012 artikli 22 kohaselt määratud asutust.

Artikkel 11

Järelevalvetasud

1. ESMA võtab kauplemisteabehoidlatelt tasu vastavalt käesolevale määrusele ja vastavalt käesoleva artikli lõike 2 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktidele. Need tasud peavad olema proportsionaalsed asjaomase kauplemisteabehoidla käibega ja katma täielikult ESMA kulutused, mis on vajalikud kauplemisteabehoidlate registreerimiseks ja järelevalveks ning kõigi kulutuste hüvitamiseks, mida pädevad asutused võivad kanda käesoleva määruse alusel ülesannete täitmisel, eelkõige ülesannete delegeerimise tõttu vastavalt käesoleva määruse artikli 9 lõikele 1 koostoimes määruse (EL) nr 648/2012 artikliga 74. Viiteid

määruse (EL) nr 648/2012 artikli 72 lõikele 3 käsitatakse viidetena käesoleva artikli lõikele 2.

2. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 27, et veelgi täpsustada tasu liike ja seda, mille eest tasu makstakse, samuti tasude summasid ja nende maksmise korda.

Artikkel 12

Andmete läbipaistvus ja kättesaadavus

1. Kauplemisteabehoidla avaldab korrapäraselt ja hõlpsasti kättesaadaval viisil koondpositsioonid talle teatatud väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute liikide lõikes.
2. Kauplemisteabehoidla kogub ja säilitab üksikasju väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute kohta ning tagab, et määruse (EL) nr 648/2012 artikli 81 lõikes 3 osutatud üksustel, Euroopa Pangandusjärelevalvel (EBA) ning Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalvel (EIOPA) on otsene ja kohene juurdepääs kõnealustele üksikasjadele, et neil oleks võimalik täita oma vastavaid kohustusi ja volitusi.
3. Selleks et tagada käesoleva artikli järjepidev kohaldamine, töötab ESMA tihedas koostöös EKPSiga ja lõikes 2 osutatud üksuste vajadusi arvesse võttes välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada:
 - (a) lõikes 1 osutatud koondpositsioonide avaldamise sageduse ja üksikasjad ning lõikes 2 osutatud väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute üksikasjad;
 - (b) tegevusstandardid, mida on vaja kauplemisteabehoidlate andmete agregeerimiseks ja võrdlemiseks;
 - (c) sellise teabe üksikasjad, millele lõikes 2 osutatud üksustel on juurdepääs.

Kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõudega tagatakse, et lõike 1 kohaselt avaldatud teabe põhjal ei oleks võimalik ühegi väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingu pooli tuvastada.

ESMA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [12 kuud pärast käesoleva määruse avaldamist].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10 kuni 14.

IV peatükk

Läbipaistvus investorite jaoks

Artikkel 13

Investeerimisfondi perioodilistes aruannetes kajastamise läbipaistvus

1. Eurofondide valitsejad, äriühinguna asutatud eurofondid ja alternatiivsete investeerimisfondide valitsejad teavitavad oma investoreid sellest, kuidas nad

kasutavad väärtpaberite kaudu finantseerimise tehinguid ja muid finantseerimisstruktuure:

- (a) eurofondide valitsejad ja äriühinguna asutatud eurofondid esitavad kõnealuse teabe oma aasta- ja poolaastaruannetes, millele on osutatud direktiivi 2009/65/EÜ artiklis 68;
 - (b) alternatiivsete investeerimisfondide valitsejad esitavad kõnealuse teabe oma aastaruannetes, millele on osutatud direktiivi 2011/61/EL artiklis 22.
2. Väärtpaberite kaudu finantseerimise tehinguid ja muid finantseerimisstruktuure käsitlev teave hõlmab vähemalt lisa A jaos sätestatud andmeid.
 3. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 27 lisa A jao muutmiseks, et arvesse võtta turutavade ja tehnoloogia arengut.

Artikkel 14

Investeerimisfondi investeerimiselsetes dokumentides kajastamise läbipaistvus

1. Direktiivi 2009/65/EÜ artiklis 69 osutatud eurofondi prospektis ja direktiivi 2011/61/EL artikli 24 lõigetes 1 ja 3 osutatud alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate poolt investoritele avaldatavas teabes täpsustatakse väärtpaberite kaudu finantseerimise tehinguid ja muud finantseerimisstruktuure, mida vastavalt kas eurofondide valitsejatel ja äriühinguna asutatud eurofondidel või alternatiivsete investeerimisfondide valitsejatel on lubatud kasutada, ning sinna lisatakse selge märkus selle kohta, et kasutatakse selliseid tehnikaid.
2. Lõikes 1 osutatud prospektis ja investoritele avaldatavas teabes esitatakse vähemalt lisa B jaos sätestatud andmed.
3. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 27 lisa B jao muutmiseks, et arvesse võtta turutavade ja tehnoloogia arengut.

V peatükk

Edasitagamise läbipaistvus

Artikkel 15

Tagatiseks saadud finantsinstrumentide edasitagamine

1. Vastaspooltel on edasitagamise õigus, kui täidetud on vähemalt kõik järgmised tingimused:
 - (a) tagatise saanud vastaspool on tagatise andnud vastaspoolt nõuetekohaselt kirjalikult teavitanud riskidest, mis võivad kaasneda punktis b osutatud nõusoleku andmisega, eelkõige potentsiaalsetest riskidest, mis võivad realiseeruda tagatise saanud vastaspoole lepinguliste kohustuste täitmatajätmise korral;

- (b) tagatise andnud vastaspool on andnud selgesõnalise eelneva nõusoleku, mille tõenduseks on tema allkiri kirjalikul lepingul või samaväärne alternatiivne mehhanism.
- 2. Vastaspooled kasutavad edasitagamise õigust, kui täidetud on vähemalt kõik järgmised tingimused:
 - (a) edasitagamine toimub lõike 1 punktis b osutatud kirjaliku lepingu tingimuste kohaselt;
 - (b) tagatiseks saadud finantsinstrumendid kantakse üle tagatise saanud vastaspoole nimele avatud kontole;
- 3. Käesolev artikkel ei piira rangemate valdkondlike õigusaktide, eelkõige direktiivide 2011/61/EL ja 2009/65/EÜ kohaldamist.

VI peatükk

Järelevalve ja pädevad asutused

Artikkel 16

Pädevate asutuste määramine ja nende õigused

- 1. Käesolevas määruses käsitatakse pädevate asutustena:
 - (a) finantssektori vastaspoolte puhul määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 punktis 8 osutatud pädevaid asutusi;
 - (b) finantssektoriväliste vastaspoolte puhul määruse (EL) nr 648/2012 artikli 10 lõike 5 kohaselt määratud pädevaid asutusi;
 - (c) kesksete vastaspoolte puhul määruse (EL) nr 648/2012 artikli 22 kohaselt määratud pädevaid asutusi;
 - (d) väärtpaberite keskdepositooriumite puhul [väärtpaberite keskdepositooriumide määruse] kohaselt määratud pädevaid asutusi;
 - (e) investeerimisfondide puhul direktiivide 2009/65/EÜ ja 2011/61/EL kohaselt määratud pädevaid asutusi.
- 2. Pädevad asutused kasutavad neile lõikes 1 osutatud sätetega antud õigusi ja teevad järelevalvet käesolevas määruses sätestatud kohustuste täitmise üle.
- 3. Käesoleva artikli lõike 1 punktis e osutatud pädevad asutused teevad seiret nende territooriumil asutatud või turustatavate eurofondide ja alternatiivsete investeerimisfondide üle, selleks et kontrollida, et kõnealused fondid kasutavad väärtpaberite kaudu finantseerimise tehinguid ja muid finantseerimisstruktuure vaid juhul, kui nad täidavad artikleid 13 ja 14.

Artikkel 17

Koostöö pädevate asutuste vahel

- 1. Artiklis 16 osutatud pädevad asutused ja ESMA teevad tihedat koostööd ja vahetavad teavet käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmisel, eelkõige käesoleva määruse rikkumiste kindlakstegemise ja nende heastamise eesmärgil.

2. Artiklis 16 osutatud pädevad asutused ja ESMA teevad tihedat koostööd EKPSi asjaomaste liikmetega, kui see on asjakohane nende ülesannete täitmise seisukohast, eelkõige seoses artikliga 4.

Artikkel 18

Ametisaladus

1. Ametisaladuse kohustust kohaldatakse kõigi isikute suhtes, kes töötavad või on töötanud artikli 12 lõikes 2 osutatud üksuste või artiklis 16 osutatud pädevate asutuste heaks, ESMA, EBA või EIOPA heaks või ESMA-lt, EBA-lt või EIOPA-lt või pädevatelt asutustelt juhtnööre saanud audiitorite ja ekspertide heaks. Ilma et see piiraks kriminaal- või maksuõigusega reguleeritud juhtumeid ja käesoleva määruse kohaldamist, ei avalda need isikud mitte ühelegi isikule ega asutusele konfidentsiaalset teavet, mida nad on saanud oma ülesannet täites, välja arvatud kokkuvõttena või sellises koondvormis, mille põhjal üksikuid vastaspooli, kauplemisteabehoidlaid ega muid isikuid ei saa identifitseerida.
2. Ilma et see piiraks kriminaal- või maksuõigusega reguleeritud juhtumeid, võivad pädevad asutused, ESMA, EBA ja EIOPA ning muud asutused ja füüsilised või juriidilised isikud kui pädevad asutused, kes saavad käesoleva määruse kohaselt konfidentsiaalset teavet, kasutada seda üksnes oma kohustuste ja ülesannete täitmiseks pädevate asutuste puhul käesoleva määruse reguleerimisalas ning muude asutuste ja füüsiliste või juriidiliste isikute puhul sellel eesmärgil, milleks kõnealune teave neile esitati, ja/või haldus- või kohtumenetluse raames, mis on seotud just kõnealuste ülesannete täitmisega. Kui ESMA, EBA, EIOPA, pädev asutus või muu asutus või isik annab teavet edastades selleks nõusoleku, võib kõnealuse teabe saanud asutus kasutada seda siiski muudel mitteärielistel eesmärkidel.
3. Käesoleva määruse kohaselt saadud, vahetatud või edastatud mis tahes konfidentsiaalse teabe suhtes kehtivad lõigetes 1 ja 2 sätestatud ametisaladuse hoidmise tingimused. Need tingimused ei takista aga ESMA-t, EBA-t, EIOPA-t, pädevaid asutusi ega asjaomaseid keskpanku vahetamast või edastamast konfidentsiaalset teavet kooskõlas käesoleva määruse ja muude õigusaktidega, mida kohaldatakse investeerimisühingute, krediitiasutuste, pensionifondide, kindlustus- ja edasikindlustusvahendajate, kindlustusandjate, reguleeritud turgude või turu korraldajate suhtes, või muul viisil teabe edastanud pädeva asutuse või muu asutuse või füüsilise või juriidilise isiku nõusolekul.
4. Lõigetega 1 ja 2 ei takistata pädevatel asutustel kooskõlas siseriikliku õigusega vahetamast või edastamast konfidentsiaalset teavet, mis ei ole saadud teise liikmesriigi pädevalt asutuselt.

VII peatükk

Suhted kolmandate riikidega

Artikkel 19

Kauplemisteabehoidlate tunnustamine

1. Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, millega määratakse kindlaks, et kolmanda riigi õigus- ja järelevalvekord vastab käesoleva määruse kohaldamise eesmärgil määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 75 sätestatud tingimustele.
2. Artikli 4 kohaldamisel võib kolmandas riigis asutatud kauplemisteabehoidla osutada teenuseid ja suunata oma tegevusi liidus asutatud üksustele üksnes pärast seda, kui ESMA on teda käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud nõuete kohaselt tunnustanud.
3. Lõikes 2 osutatud kauplemisteabehoidla esitab ESMA-le tunnustamisaotluse koos kogu vajaliku teabega, sealhulgas vähemalt teabe, mis on vajalik selle kindlakstegemiseks, et sellele kauplemisteabehoidlale on antud tegevusluba ja tema üle teostatakse tõhusat järelevalvet kõigile järgmistele kriteeriumitele vastavas kolmandas riigis:
 - (a) komisjon on lõike 1 kohase rakendusaktiga tunnustanud, et tal on samaväärne ja jõustatav regulatiivne ja järelevalveraamistik;
 - (b) ta on sõlminud liiduga määruse (EL) nr 648/2012 artikli 75 lõike 2 kohaselt rahvusvahelise lepingu;
 - (c) ta on vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artikli 75 lõikele 3 kehtestanud koostöökorra, et tagada liidu asutustele, sealhulgas ESMA-le kohene ja pidev juurdepääs kogu vajalikule teabele.

Viiteid tuletislepingutele määruse (EL) nr 648/2012 artikli 75 lõikes 2 käsitatakse käesoleva määruse kohaldamisel viidetena väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutele.

4. ESMA hindab 30 tööpäeva jooksul pärast taotluse saamist, kas taotlus on täielik. Kui taotlus ei ole täielik, määrab ESMA tähtaja, milleks tunnustamist taotlev kauplemisteabehoidla peab esitama täiendava teabe.
5. ESMA teavitab 180 tööpäeva jooksul alates täieliku taotluse esitamisest tunnustamist taotlevat kauplemisteabehoidlat kirjalikult kas tunnustamisest või sellest keeldumisest, põhjendades igakülselt oma otsust.
6. ESMA avaldab oma veebisaidil käesoleva artikli kohaselt tunnustatud kauplemisteabehoidlate loetelu.
7. Erandina lõike 3 punktidest b ja c, kui liidu asjaomaste asutuste otsene ja kohene juurdepääs kolmandas riigis registreeritud või asutatud kauplemisteabehoidlate poolt kättesaadavaks tehtavatele andmetele, mida liidu asjaomased asutused vajavad oma kohustuste ja volituste täitmiseks, on tagatud kõnealuste kauplemisteabehoidlate jaoks siduva ja nende suhtes täitmisele pööratava kohustusega, võib komisjon sõlmida kolmanda riigi asjaomaste asutustega koostöölepingu, mis käsitleb vastastikust juurdepääsu selles kolmandas riigis asutatud kauplemisteabehoidlates hoitavatele väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutele ning nende kohta teabe

vahetamist, tingimusel et tagatud on ametisaladuse hoidmine, sealhulgas selliste ärisaladuste kaitse, mida need asutused jagavad kolmandate isikutega.

8. ESMA võib määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 76 sätestatud tingimustel kehtestada kolmanda riigi asjaomaste asutustega koostöökorra juurdepääsu kohta liidu kauplemisteabehoidlates hoitavaid väärtpaberite kaudu finantseerimise tehinguid käsitlevale teabele. Viiteid tuletislepingutele määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 76 käsitatakse käesoleva määruse kohaldamisel viidetena väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutele.

VIII peatükk

Halduskaristused ja -meetmed

Artikkel 20

Halduskaristused ja -meetmed

1. Ilma et see piiraks artikli 25 kohaldamist ning liikmesriikide õigust näha ette ja kohaldada kriminaalkaristusi, annavad liikmesriigid pädevatele asutustele siseriikliku õiguse kohaselt õiguse kohaldada halduskaristusi ja muid haldusmeetmeid vähemalt järgmiste rikkumiste korral:

- (a) artiklis 4 sätestatud teatamiskohustuse rikkumine;
- (b) artikli 15 rikkumine.

Kui esimeses lõigus osutatud sätteid kohaldatakse juriidiliste isikute suhtes, näevad liikmesriigid ette, et pädevad asutused saavad rikkumise korral määrata siseriiklikus õiguses sätestatud tingimustel karistusi juhtorgani liikmetele ja muudele üksikisikutele, kes siseriikliku õiguse kohaselt vastutavad rikkumise eest.

2. Lõike 1 kohaldamise eesmärgil kohaldatavad halduskaristused ja -meetmed peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
3. Kui liikmesriigid on otsustanud näha käesoleva artikli lõikes 1 osutatud sätete rikkumise eest ette kriminaalkaristused, tagavad nad, et võetud on asjakohased meetmed, mis annavad pädevatele asutustele kõik vajalikud õigused teha nende jurisdiktsioonis koostööd õigusasutustega, et saada konkreetset teavet artiklite 4 ja 15 võimaliku rikkumisega seoses algatatud kriminaaluurimiste või -menetluste kohta, ja edastada seda teavet teistele pädevatele asutustele ja ESMA-le, et täita oma kohustust teha käesoleva artikli lõike 1 kohaldamisel üksteisega ja vajaduse korral ESMAga koostööd.

Pädevad asutused võivad teha teiste liikmesriikide pädevate asutustega koostööd ka seoses oma karistuste kohaldamise õiguse kasutamisega.

4. Liikmesriigid annavad pädevatele asutustele siseriikliku õiguse kohaselt õiguse kohaldada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud rikkumiste korral vähemalt järgmiseid halduskaristusi ja muid meetmeid:
 - (a) korraldus, millega nõutakse, et rikkumise eest vastutav isik lõpetaks sellise tegevuse ja hoiduks selle kordamisest;
 - (b) rikkumise tulemusel teenitud kasumi või välditud kahjumi loovutamine, kui sellist kasumit või kahjumit on võimalik kindlaks määrata;

- (c) avalik hoiatus, milles märgitakse vastutav isik ja rikkumise laad;
- (d) tegevusloa tühistamine või peatamine;
- (e) ajutise, või raske või korduva rikkumise korral alalise juhtimiskohustuste täitmise keelu kehtestamine juhtimiskohustusi täitva isiku suhtes või mis tahes füüsilise isiku suhtes, keda loetakse vastutavaks;
- (f) ajutise, või raske või korduva rikkumise korral alalise oma arvel kauplemise keelu kehtestamine juhtimiskohustusi täitva isiku suhtes või mis tahes füüsilise isiku suhtes, keda loetakse vastutavaks;
- (g) maksimaalne rahaline halduskaristus, mis vastab vähemalt kolmekordsele rikkumise tulemusel teenitud kasumile või välditud kahjumile, kui sellist kasumit või kahjumit on võimalik kindlaks määrata;
- (h) füüsilise isiku puhul maksimaalne rahaline halduskaristus vähemalt 5 000 000 eurot või liikmesriigis, kus euro ei ole ametlik vääring, vastav summa omavääringus käesoleva määruse jõustumise kuupäeva seisuga;
- (i) juriidilise isiku puhul maksimaalne rahaline halduskaristus, mis vastab vähemalt 10 %-le juriidilise isiku aastasest kogukäibest viimase kättesaadava raamatupidamise aastaaruande järgi, mille on heaks kiitnud juhtorgan; kui juriidiline isik on emaettevõtja või sellise emaettevõtja tütarettevõtja, kes peab koostama direktiivi 2013/34/EL¹⁶ kohaselt konsolideeritud finantsaruandeid, vastab asjaomane aastane kogukäive asjaomase raamatupidamiskorra kohasele aastasele kogukäibele või sellele vastavale tululiigile viimase kättesaadava konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande järgi, mille on heaks kiitnud kõrgeima taseme emaettevõtja juhtorgan.

Liikmesriigid võivad lisaks käesolevas lõikes osutatud õigustele anda pädevatele asutustele täiendavaid õigusi ja näha ette, et nad võivad kohaldada muud laadi ja rangemaid karistusi, kui on sätestatud käesolevas lõikes.

5. Artikli 4 kohaselt kehtestatud eeskirjade rikkumine ei mõjuta väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingu tingimuste kehtivust ega poolte võimalusi neid tingimusi jõustada. Artikli 4 kohaselt määratletud eeskirjade rikkumine ei anna väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingu poolele õigust nõuda hüvitist.
6. Liikmesriigid teavitavad lõigete 1, 3 ja 4 kohastest eeskirjadest komisjoni ja ESMA-t hiljemalt [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist]. Nad teavitavad komisjoni ja ESMA-t viivitamata eeskirjade mis tahes hilisematest muudatustest.

Artikkel 21

Järelevalvevolituste kasutamine ja karistuste kohaldamine

Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused võtavad halduskaristuse või muu meetme liigi ja ulatuse kindlaksmääramisel arvesse kõiki asjakohaseid asjaolusid, sealhulgas vajaduse korral järgmist:

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/34/EL, 26. juuni 2013, teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ, ELT L 182, 29.6.2013, lk 19.

- (a) rikkumise raskus ja kestus;
- (b) rikkumise eest vastutava isiku vastutuse ulatus;
- (c) rikkumise eest vastutava isiku finantsseisund, võttes arvesse selliseid tegureid nagu juriidilise isiku kogukäive või füüsilise isiku aastane sissetulek;
- (d) rikkumise eest vastutava isiku teenitud kasumi või välditud kahjumi suurus, kui sellist kasumit või kahjumit on võimalik kindlaks määrata;
- (e) rikkumise eest vastutava isiku valmidus teha pädeva asutusega koostööd, ilma et see piiraks vajadust tagada selle isiku teenitud kasumi või välditud kahjumi loovutamist;
- (f) rikkumise eest vastutava isiku toimepandud varasemad rikkumised;
- (g) meetmed, mida rikkumise eest vastutav isik on võtnud, et vältida rikkumise kordumist.

Artikkel 22

Rikkumistest teatamine

1. Pädevad asutused kehtestavad tõhusad mehhanismid, mis võimaldavad teatada pädevatele asutustele artiklite 4 ja 15 tegelikest või võimalikest rikkumistest.
2. Lõikes 1 osutatud mehhanismid hõlmavad vähemalt järgmist:
 - (a) rikkumisteadete vastuvõtmise erimenetlused ja nende järelmeetmed, sh turvaliste sidekanalite loomine kõneluste teadete esitamiseks;
 - (b) asjakohase kaitse tagamine kättemaksu, diskrimineerimise ja muud laadi ebaõiglase kohtlemise eest töölepingu alusel töötavatele isikutele, kes teatavad rikkumisest või keda süüdistatakse rikkumises;
 - (c) nii rikkumisest teatava isiku kui ka rikkumise väidetavalt toime pannud füüsilise isiku isikuandmete kaitse, sh kaitse, mis seondub nende isiku konfidentsiaalsuse säilitamisega menetluse kõikidel etappidel, ilma et see piiraks sellist teabe avalikustamist, mida nõutakse siseriikliku õigusega uurimise või sellele järgneva kohtumenetluse raames.
3. Liikmesriigid nõuavad, et tööandjatel on asjakohane sisekord, mille kohaselt nende töötajad saavad artiklite 4 ja 15 rikkumisest teatada.
4. Liikmesriigid võivad käesoleva määruse võimalike rikkumiste kohta asjakohast teavet esitavatele isikutele ette näha kooskõlas siseriikliku õigusega pakutavad rahalised stiimulid, kui sellistel isikutel ei ole eelnevat õiguslikku ega lepingulist kohustust sellist teavet esitada, tingimusel et teave on uus ja selle tulemusel kohaldatakse halduskaristust või muud meetet käesoleva määruse rikkumise eest või kriminaalkaristust.

Artikkel 23

Teabevahetus ESMAga

1. Pädevad asutused esitavad ESMA-le igal aastal koondteabe kõigi haldusmeetmete, karistuste ja trahvide kohta, mida nad on kohaldanud artikli 20 kohaselt. ESMA avaldab selle teabe aastaaruandes.

2. Kui liikmesriik on otsustanud näha artiklis 20 osutatud sätete rikkumise eest ette kriminaalkaristused, esitavad nende pädevad asutused ESMA-le igal aastal anonüümsed koondandmed kõigi korraldatud kriminaaluurimiste ja kohaldatud karistuste kohta. ESMA avaldab kohaldatud kriminaalkaristuste andmed aastaaruandes. Kui pädev asutus on avalikustanud halduskaristused, trahvid, muud meetmed ja kriminaalkaristused üldsusele, teatab ta neist samal ajal ka ESMA-le.
3. Kui pädev asutus on avalikustanud haldusmeetme või -karistuse või kriminaalkaristuse üldsusele, edastab ta selle teabe samal ajal ka ESMA-le.
4. ESMA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks lõigetes 1 ja 2 osutatud teabevahetuse kord ja vormid.
ESMA esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile [hiljemalt 12 kuud pärast käesoleva määruse avaldamist].
Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.

Artikkel 24

Otsuste avaldamine

1. Ilma et see piiraks kolmanda lõigu kohaldamist, avaldavad pädevad asutused mis tahes otsuse artiklite 4 ja 15 rikkumise eest halduskaristuse või muu meetme kohaldamise kohta oma veebisaidil viivitamata pärast seda, kui isikule, kelle kohta otsus on tehtud, on otsusest teada antud.
2. Esimese lõigu kohaselt avaldatavas teabes täpsustatakse vähemalt rikkumise liik ja laad ning see, kes on isik, kelle kohta otsus on tehtud.
Esimest ja teist lõiku ei kohaldata otsuste puhul, millega kohaldatakse uurimislikku laadi meetmeid.
Kui pädev asutus leiab pärast iga üksikjuhtumi eraldi hindamist, et sellise juriidilise isiku identiteeti, kelle kohta otsus on tehtud, või füüsilise isiku isikuandmeid avaldada oleks ebaproportsionaalne, või kui selline avaldamine seaks ohtu käimasoleva uurimise või finantsturgude stabiilsuse, teeb ta üht järgnevast:
 - (a) lükkab otsuse avaldamise edasi kuni edasilükkamise põhjused on lakanud olemast;
 - (b) avaldab otsuse kooskõlas siseriikliku õigusega anonüümsetel alustel, kui selline avaldamine tagab asjaomaste isikuandmete tõhusa kaitse, ning vajaduse korral lükkab asjaomaste andmete avaldamise mõistliku aja võrra edasi, kui on ette näha, et anonüümse avaldamise põhjused lakkavad selle aja jooksul olemast;
 - (c) ei avalda otsust, kui ta on arvamisel, et punkti a või b kohane avaldamine on ebapiisav, et tagada:
 - i) finantsturgude stabiilsuse mitte ohtu sattumine või
 - ii) sellise otsuse avaldamise proportsionaalsus vähemoluliseks peetava meetme puhul.
3. Juhul kui otsuse saab riigi kohtu-, haldus- või muule asutusele edasi kaevata, avaldavad pädevad asutused oma veebisaidil viivitamata ka selle teabe ja hilisema

teabe edasikaebuse tulemuste kohta. Samuti avaldatakse teave mis tahes otsuse kohta, millega tühistatakse otsus, mille saab edasi kaevata.

4. Pädevad asutused tagavad, et käesoleva artikli kohaselt avaldatud mis tahes otsus jääb nende veebisaidil kättesaadavaks vähemalt viieks aastaks pärast selle avaldamist. Kõnealustes otsustes sisalduvaid isikuandmeid hoitakse pädeva asutuse veebisaidil aja jooksul, mis on vajalik kohaldatavate andmekaitse-eeskirjade kohaselt.

Artikkel 25

Artiklite 13 ja 14 kohaldamise eesmärgil kohaldatavad karistused

Käesoleva määruse artiklites 13 ja 14 sätestatud kohustuste rikkumise eest on kohaldatavad direktiivide 2009/65/EÜ ja 2011/61/EL kohaselt kehtestatud karistused ja muud meetmed.

IX peatükk

Läbivaatamine

Artikkel 26

Läbivaatamine

Kolm aastat pärast käesoleva määruse jõustumist koostab komisjon pärast ESMAga konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse tulemuslikkuse ja tõhususe kohta ning esitab vajaduse korral muudetud ettepaneku.

X peatükk

Lõppsätted

Artikkel 27

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 2 lõikes 3, artiklis 3, artikli 11 lõikes 2, artikli 13 lõikes 3 ja artikli 14 lõikes 3 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates artiklis 28 osutatud kuupäevast.
3. Euroopa Parlament või nõukogu võib artikli 2 lõikes 3, artiklites 3 ja 4, artikli 11 lõikes 2, artikli 13 lõikes 3 ja artikli 14 lõikes 3 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. Artikli 2 lõike 3, artiklite 3 ja 4, artikli 11 lõike 2, artikli 13 lõike 3 ja artikli 14 lõike 3 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 28

Jõustumine ja kohaldamine

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnenadal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Käesolevat määrust kohaldatakse alates selle jõustumisest, välja arvatud:
 - (a) artikli 4 lõige 1, mida hakatakse kohaldama 18 kuud pärast jõustumist, ning
 - (b) artiklid 13 ja 14, mida hakatakse kohaldama 6 kuud pärast jõustumist;

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

- 1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus
- 1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB) struktuurile
- 1.3. Ettepaneku/algatuse liik
- 1.4. Eesmärgid
- 1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus
- 1.6. Meetme kestus ja finantsmõju
- 1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid

2. HALDUSMEETMED

- 2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad
- 2.2. Haldus- ja kontrollisüsteemid
- 2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

- 3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub
- 3.2. Hinnanguline mõju kuludele
 - 3.2.1. *Üldine hinnanguline mõju kuludele*
 - 3.2.2. *Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele*
 - 3.2.3. *Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele*
 - 3.2.4. *Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga*
 - 3.2.5. *Kolmandate isikute rahaline osalus*
- 3.3. Hinnanguline mõju tuludele

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutest teatamise ja nende läbipaistvuse kohta

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB)¹⁷ struktuurile

Siseturg – finantsturud

1.3. Ettepaneku/algatuse liik

☒ Ettepanek/algatus käsitleb uut meedet

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Komisjoni mitmeaastased strateegilised eesmärgid, mida ettepaneku/algatuse kaudu täidetakse

Aidata kaasa finantsstabiilsusele avalduvate riskide vähendamisele ning taastada investorite ja teiste turuosaliste usaldus finantsturgude vastu.

1.4.2. Erieesmärgid ning asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise struktuurile

Eespool nimetatud üldisi eesmärke silmas pidades on käesoleva määruse eesmärk suurendada väärtpaberite kaudu finantseerimise turgude ja edasitagamise üldist läbipaistvust ning toetada seeläbi sellise tegevuse paremat jälgitavust järelevalveasutuste ja investorite jaoks. See aitab tõhusalt ära hoida süsteemsete riskide kuhjumist ja süsteemset riski põhjustavat finantssektorisest vastastikust seotust.

¹⁷

ABM – tegevuspõhine juhtimine; ABB – tegevuspõhine eelarvestamine.

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Täpsustage, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju abisaajatele/sihtrühmale.

Väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute suurem läbipaistvus järelevalveasutuste jaoks;
väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute ja muude finantseerimisstruktuuride suurem läbipaistvus investorite jaoks;

edasitagamise lepingute ja edasitagamise kui tegevuse suurem läbipaistvus sellesse kaasatud poolte jaoks.

1.4.4. Tulemus- ja mõjunäitajad

Täpsustage, milliste näitajate alusel hinnatakse ettepaneku/algatuse elluviimist.

Ettepaneku hindamiseks kasutatavad asjaomased näitajad võiksid hõlmata järgmist:

- väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute erinevate turusegmentide suurus;
- vastastikuse seotuse ja turu kontsentratsiooni tase;
- väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute osakaal kogu fondis;
- kvalitatiivsed näitajad, mis iseloomustavad väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutega seonduva tegevuse avalikustamist fondi poolt;
- edasitagamise tegevuse maht;
- tagatise kasutamise määr.

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus

1.5.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused

Käesoleva ettepanekuga samas pakettis esitatav ELi pangandussektori struktuurireforme käsitlev ettepanek on uue regulatiivse raamistiku viimane õigusakt, mis tagab, et isegi suurimad pangad ELis muutuvad vähem keerukaks ja neid saab tõhusalt ja maksumaksjale minimaalse mõjuga solveerida. Siiski tõi kriis selgelt ilmsiks vajaduse parandada läbipaistvust ja jälgitavust mitte ainult traditsioonilises pangandussektoris, vaid ka sellistes valdkondades, kus toimub pangandussektoriväline krediiditegevus, ehk nn „varipanganduses”.

Finantsstabiilsuse nõukogu ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu on teinud varipanganduse kontekstis kindlaks riskid, mida väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingud avaldavad nii traditsioonilisele kui ka varipangandusele. Väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingud võivad põhjustada finantsvõimenduse kuhjumist, protsüklilisust ja finantsturgude vastastikust seotust. Eelkõige ei ole reguleerivad asutused ja järelevalveasutused ning investorid väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute ja muude finantseerimisstruktuuride kasutamise läbipaistmatuse tõttu saanud enne kriisi ja kriisi ajal õigesti hinnata ja jälgida vastavaid pangandusele omaseid riske ja vastastikuse seotuse taset finantssüsteemis.

Seda silmas pidades võttis finantsstabiilsuse nõukogu 29. augustil 2013 vastu poliitikaraamistiku väärtpaberite laenuks andmise ja repotehingutega seonduvate varipanganduse riskide käsitlemiseks. Kõnealuses raamistikus, mille 2013. aasta septembris kiitsid heaks ka G20 juhid, kutsutakse üles väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutest üksikasjalikult ja sagedasti teatama, kõnealuste tehingutega seonduvat tegevust piisavalt investoritele avalikustama ning edasitagamise kohta erieeskirju ette nägema.

1.5.2. Euroopa Liidu meetme lisaväärtus

Käesoleva määruse eesmärk on tagada väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute, edasitagamise ja muude finantseerimisstruktuuride läbipaistvus. Kõnealuste varipanganduse

tegevuste vastastikused seosed siseturul ja nende süsteemne laad osutavad vajadusele võtta koordineeritud ELi meetmeid. Selleks et katta väga mitmesuguseid tehinguid ning võimaldada riikide ja liidu tasandi reguleerivatel asutustel saada põhjalik ülevaade väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute turgudest kogu ELis, tuleb võtta vähemalt liidu tasandi meetmeid. Üksikute liikmesriikide poolt autonoomselt ja koordineerimatult rakendatud parandusmeetmed osutuksid tõenäoliselt äärmiselt ebatõhusaks, kuna need suudaksid katta vaid üht osa turust. Peale selle, võttes arvesse probleemide süsteemset mõju, võivad koordineerimata meetmed andmete killustumise ja ebajärjekindluse riski tõttu isegi eesmärgile vastu töötada. Väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute kasutamise jälgimiseks vajaliku makromajandusliku pildi saavad anda vaid liidu tasandi koondandmed.

1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Ei kohaldata.

1.5.4. Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

EL on finantsturgude läbipaistvuse suurendamiseks algatanud juba mitmeid reforme. Näiteks nähakse börsiväliseid tuletisinstrumente, keskseid vastaspooli ja kauplemisteabehoidlaid käsitleva määrusega (Euroopa turu infrastruktuuri määrus (EMIR)) ette meetmed tuletisinstrumentide positsioonide läbipaistvuse suurendamiseks reguleerivate asutuste jaoks ning süsteemsete riskide vähendamiseks turuosaliste jaoks. EMIRiga tagatakse, et teave kõigi Euroopa tuletislepingute kohta esitatakse kauplemisteabehoidlatele ning tehakse otse ja viivitamata järelevalveasutustele, sealhulgas Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele (ESMA) kättesaadavaks, et anda poliitikakujundajatele ja järelevalveasutustele selge ülevaade tuletisinstrumentide turgudest. Käesoleva määrusega püütakse saavutada samasid läbipaistvuse eesmärgi, tuginedes juba kehtivale määrusele ja olemasolevatele üksustele (kauplemisteabehoidlad, millele on antud EMIRi kohaselt tegevusluba), et väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute läbipaistvuse parandamise abil finantsturgude läbipaistvust veelgi suurendada. Käesolevat ettepanekut täiendavad lisaks veel teisedki komisjoni vastu võetud või peagi vastu võetavad seadusandlikud ettepanekud, mis samuti suurendavad turu läbipaistvust ja terviklust, aitavad vähendada turuhäireid ja parandavad investorikaitset. Nende ettepanekute hulka kuulub näiteks finantsinstrumentide turgude direktiivi (MIFID) käimasolev läbivaatamine, millega eeskätt nähakse ette pädevatele asutustele suunatud läbipaistvusmeetmed. Määruse ettepanek täiendab ka alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate direktiivi (AIFMD) ja eurofondide direktiivi seoses väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute ja muude finantseerimisstruktuuride läbipaistvusega investorite jaoks. Määruse ettepanek on kooskõlas kõnealuste liidu õigusaktidega. Samuti on see kooskõlas prioriteetidega, mille Euroopa Komisjon visandas oma 4. septembri 2013. aasta teatises „Varipangandus – finantssektori uute riskiallikate käsitlemine”, mis tugevdas vajadust suurendada väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute läbipaistvust.

1.6. Meetme kestus ja finantsmõju

☒ Piiramatu kestusega ettepanek/algatus

Jõustumine ja kohaldamise algus on ette nähtud 2015./2017. aastaks.

1.7. Kavandatud eelarve täitmise viisid¹⁸

Alates 2014. aasta eelarvest

☐ Otsene eelarve täitmine komisjoni poolt

- ☐ oma talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;
- ☐ rakendusametite kaudu;

☐ Eelarve täitmine koostöös liikmesriikidega

☒ Kaudne eelarve täitmine, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

- ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;
- ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende esindajatele (täpsustada);
- ☐ Euroopa Investeeringispangale ja Euroopa Investeeringufondile;
- ☐ finantsmääruse artiklites 208 ja 209 nimetatud asutustele;
- ☐ avalik-õiguslikele asutustele;
- ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kuivõrd nad esitavad piisavad finantstagatised;
- ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;
- ☐ isikutele, kellele on delegeeritud ELi lepingu V jaotise kohaste ÜVJP erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.
- *Mitme eelarve täitmise viisi valimise korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused”.*

Märkused:

ESMA on komisjoni järelevalve all tegutsev reguleeriv amet.

¹⁸ Eelarve täitmise viise selgitatakse koos viidetega finantsmäärusele veebisaidil BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Ettepanekuga nähakse ette, et komisjon peaks kavandatud meetmete tõhususe regulaarselt läbi vaatama.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteemid

2.2.1. Välja selgitatud ohud

Seoses käesolevast ettepanekust tulenevate assigneeringute õigusliku, säästliku, tõhusa ja tulemusliku kasutamisega eeldatakse, et ettepanekuga ei kaasneks uusi ohtusid, mida praegu ei ole kaetud ESMA olemasoleva sisekontrolli raamistikuga.

2.2.2. Teave loodud sisekontrollisüsteemi kohta

Andmed puuduvad

2.2.3. Kontrolliga kaasnevate kulude ja sellest saadava kasu hinnang ning veariski taseme prognoos

Andmed puuduvad

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu võitlemiseks kohaldatakse ESMA suhtes piiranguteta Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta määrust (EÜ) nr 1073/1999 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta.

ESMA ühineb Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Ühenduste Komisjoni vahelise 25. mai 1999. aasta kokkuleppega Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdluste kohta ning võtab viivitamata vastu asjakohased sätted, mida kohaldatakse Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) ja ESMA kõigi töötajate suhtes.

Rahastamisotsustes ning nendest tulenevates lepingutes ja rakendusaktides sätestatakse selgesõnaliselt, et kontrollikoda ja OLAF võivad vajaduse korral teha ESMA-poolsest rahastamisest kasu saajate ning raha jaotamise eest vastutavate töötajate juures kohapealseid kontrolle.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide kaupa ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneeringute liik	Rahaline osalus			
		Liigendatud/liigendamata ⁽¹⁹⁾	EFTA riigid ²⁰	Kandidaatriigid ²¹	Kolmandad riigid	Rahaline osalus finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses

- Uued eelarveread, mille loomist taotletakse

¹⁹ Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud.

²⁰ EFTA – Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

²¹ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

Käesoleva seadusandliku algatuse mõju kuludele on järgmine:

Kahe uue ajutise teenistuja töölevõtmine (alates 2016. aasta jaanuarist) – täpsem teave nende rolli ja nendega seonduvate kulude arvutamise meetodi kohta on esitatud lisas. Kõnealuste uute ajutiste teenistujatega seonduvaid kulusid rahastatakse täielikult asjaomase majandusharu ettevõtetelt kogutavatest tasudest (mõju ELi eelarvele puudub).

- Uute ülesannete täitmiseks kasutatakse inimressursse, mis tehakse kättesaadavaks iga-aastase vahendite eraldamise menetluse alusel, võttes arvesse eelarvepiiranguid, mida kohaldatakse kõigi ELi asutuste suhtes ja kooskõlas ametite finantsprogrammiga. Ressursid, mida ESMA vajab uute ülesannete täitmiseks, on kooskõlas ESMA inim- ja rahaliste ressursside kavaga, mis esitati komisjoni hiljutises teatises Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Detsentraliseeritud asutuste inim- ja rahaliste ressursside kavandamine aastatel 2014–2020” (COM(2013) 519).

3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Nr	
--	----	--

Siseturu ja teenuste peadirektoraat (DG MARKT)			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	KOKKU
• Tegevusassigneeringud										
	Kulukohustused	(1)								
	Maksed	(2)								
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ²²										

²² Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

Eelarverida nr		(3)								
Siseturu ja teenuste peadirektoraadi assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1a +3								
	Maksed	=2+2a +3								

• Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)								
	Maksed	(5)								
• Eriprogrammide vahenditest haldusassigneeringud KOKKU	rahastatavad	(6)								
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 1.a assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=4+ 6								
	Maksed	=5+ 6								
	Maksed	=5+ 6								

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	5	„Halduskulud”
---	----------	---------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta N	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)			KOKKU
Peadirektoraat:									
• Personalikulud									
• Muud halduskulud									
<....> PEADIREKTORAAT KOKKU	Assigneeringud								

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 5 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)								
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta N ²³	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)			KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–5 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused								
	Maksed								

²³ Aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist.

3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Täpsustage eesmärgid ja väljundid ↓			Aasta N		Aasta N+1		Aasta N+2		Aasta N+3		Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)						KOKKU	
	VÄLJUNDID																	
	Väljundi liik ²⁴	Väljundi keskmine kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Väljundite arv kokku	Kulud kokku
ERIEESMÄRK nr 1 ²⁵ ...																		
- Väljund																		
- Väljund																		
- Väljund																		
Erieesmärk nr 1 kokku																		
ERIEESMÄRK nr 2																		
- Väljund																		
Erieesmärk nr 2 kokku																		
KULUD KOKKU																		

²⁴ Väljunditena käsitatakse tarnitud tooteid ja osutatud teenuseid (rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

²⁵ Vastavalt punktis 1.4.2 nimetatud erieesmärkidele.

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

3.2.3.1. Ülevaade

- ☒ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- ☐ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta N ²⁶	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)	KOKKU
--	--------------------------	--------------	--------------	--------------	---	-------

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 5								
Personalikulud								
Muud halduskulud								
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 5 kokku								

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5²⁷ välja jäävad kulud								
Personalikulud								
Muud halduskulud								
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5 välja jäävad kulud kokku								

KOKKU								
--------------	--	--	--	--	--	--	--	--

Personaliga seotud assigneeringute vajadused kaetakse asjaomase peadirektoraadi poolt kõnealuse meetme haldamiseks juba antud ja/või ümberpaigutatud assigneeringute raames, täiendades neid vajaduse korral täiendavate assigneeringutega, mida võidakse anda haldavale peadirektoraadile iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades eelarvepiirangutega.

²⁶ Aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist.

²⁷ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

3.2.3.2. Hinnanguline personalivajadus

- ☒ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist
- ☐ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Hinnang täistööaja ekvivalendina

	Aasta N	Aasta N+1	Aasta N+2	Aas ta N+ 3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajasta da kogu finants mõju kestust (vt punkt 1.6)
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)					
XX 01 01 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)					
XX 01 01 02 (delegatsioonides)					
XX 01 05 01 (kaudne teadustegevus)					
10 01 05 01 (otsene teadustegevus)					
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad)²⁸					
XX 01 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditud tööjõud)					
XX 01 02 02 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditud tööjõud ja noored eksperdid delegatsioonides)					
XX 01 04 aa ²⁹	- peakorteris				
	- delegatsioonides				
XX 01 05 02 (lepingulised töötajad, renditud tööjõud ja riikide lähetatud eksperdid kaudse teadustegevuse valdkonnas)					
10 01 05 02 (lepingulised töötajad, renditud tööjõud ja riikide lähetatud eksperdid otsese teadustegevuse valdkonnas)					
Muud eelarvread (täpsustage)					
KOKKU					

XX osutab asjaomasele poliitikavaldkonnale või eelarvejaotisele.

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate ümberpaigutamise teel peadirektoraadi siseselt. Vajaduse korral võidakse personali täiendada meedet haldavale peadirektoraadile iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

²⁸ Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditud tööjõud, noored eksperdid delegatsioonides.

²⁹ Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised BA read).

Ametnikud ja ajutised töötajad	
Koosseisuvälised töötajad	

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

- ☒ Ettepanek/algatus on kooskõlas kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.
- Ressursid, mida ESMA vajab uute ülesannete täitmiseks, on kooskõlas mitmeaastase finantsraamistikuga (2014–2020) ning EBA/ESMA inim- ja rahaliste ressursside kavaga, mis esitati komisjoni hiljutises teatises Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Detsentraliseeritud asutuste inim- ja rahaliste ressursside kavandamine aastatel 2014–2020” (COM(2013) 519).
- ☐ Ettepanekuga/algatusega kaasneb mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi ümberplaneerimine.

Selgitage ümberplaneerimist, osutades asjaomastele eelarveridadele ja summadele.

[...]

- ☐ Ettepanek/algatus eeldab paindlikkusinstrumendi kohaldamist või mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamist³⁰

Selgitage vajalikku toimingut, osutades asjaomastele rubriikidele, eelarveridadele ja summadele.

[...]

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

- Ettepanek/algatus hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Kokku
Liikmesriigid								
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU								

³⁰

Vt institutsioonidevahelise kokkuleppe punktid 19 ja 24 (ajavahemiku 2007–2013 kohta).

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- ☐ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.
- ☒ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
 - ☒ omavahenditele
 - ☐ mitmesugustele tuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida	Jooksva aasta eelarves kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju ³¹						
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Artikkel		0,00	0,00	0,35	0,33	0,33	0,33	0,33

Mitmesuguste sihtotstarbeliste tulude puhul täpsustage, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

[...]

Täpsustage tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod.

Majandusharu ettevõtete makstavad tasud arvutatakse selliselt, et need kataksid käesoleva seadusandliku algatusega ESMA-le tekkivad täiendavad kulud – täpsem teave arvutusmeetodi kohta on esitatud lisas.

³¹ Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral peab märgitud olema netosumma, st brutosumma pärast 25 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanekule väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutest teatamise ja nende läbipaistvuse kohta lisatud finantsselgituse lisa

ESMA täidetavate ülesannetega seotud personalikulud on arvestatud kooskõlas ESMA 2015. aasta eelarveprojekti kulude klassifikatsiooniga.

Komisjoni ettepanek sisaldab sätteid, mille kohaselt peab ESMA välja töötama kolm regulatiivset tehnilist standardit ja neli rakenduslikku tehnilist standardit, millega peaks tagatama äärmiselt tehniliste sätete ühtne kohaldamine kogu ELis. ESMA peab teostama väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutega seonduvat järelevalvet kauplemisteabehoidlate üle ning andma panuse määruse rakendamist ja tõhusust käsitlevasse komisjoni aruandesse. Samuti annab ESMA komisjonile tehnilist nõu kavandatud komisjoni delegeeritud õigusaktide osas. Lisaks sellele võib ESMA kehtestada kolmanda riigi asjaomaste asutustega koostöökorra ning tunnustada kolmandas riigis asutatud kauplemisteabehoidlaid.

Mis puutub ajakavasse, siis eeldatakse, et määrus jõustub 2015. aasta lõpus. Seetõttu on ESMA-l täiendavaid vahendeid vaja alles alates 2016. aastast. Pidades silmas ametikohtade laadi, on uute tehniliste standardite edukaks ja õigeaegseks rakendamiseks vaja eelkõige eraldada täiendavaid vahendeid selliste ülesannete jaoks nagu poliitika kujundamine ning õigusaktide ja mõjuhindangute koostamine. Selleks tööks on vajalikud kahe- ja mitmepoolsed kohtumised sidusrühmadega, valikute analüüs ja hindamine ning konsultatsioonidokumentide koostamine, avalik konsultatsioon sidusrühmadega, liikmesriikide järelevalveasutuste esindajatest koosnevate alaliste eksperdirühmade moodustamine ja juhtimine, turuosalistest ja investorite esindajatest koosnevate ajutiste eksperdirühmade moodustamine ja juhtimine, konsultatsioonide käigus saadud vastuste analüüs, tasuvusanalüüside tegemine ja õigusakti teksti koostamine.

Vajalik töö on tihedalt seotud kehtivate EMIRi tehniliste standarditega, millega reguleeritakse kauplemisteabehoidlate raamistikku seoses tuletislepingutega. Praeguseks on EMIRi kohaselt registreeritud kuus kauplemisteabehoidlat ja oodatavalt taotleb enda registreerimist seoses väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutega sarnane arv kauplemisteabehoidlaid. Pärast registreerimist peab nende üle järelevalvet teostama ESMA. Võttes seega arvesse kauplemisteabehoidlate arvu, kelle üle tuleb väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutega seoses järelevalvet teostada, ning ESMA täidetavate ülesannete hulka, liiki ja keerukust, piirdub tehniliste standardite koostamiseks ja uute lisaülesannete täitmiseks vajalik täistööaja ekvivalendina väljendatud töötajate arv kahe ajutise teenistujaga.

See tähendab, et alates 2016. aastast vajatakse kaht täiendavat ajutist teenistujat. Eelduste kohaselt säilitatakse selline suurendatud töötajate arv 2017. ja 2018. aastal, kuna ESMA hakkab täitma kauplemisteabehoidlate suhtes uusi järelevalveülesandeid seoses väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutega. Kõnealused uued ülesanded on sätestatud kavandatud määruses ning neid on täpsemalt kirjeldatud seletuskirjas. Kahe ajutise teenistujaga seonduvaid kulusid ja mis tahes täiendavaid kulusid rahastatakse täielikult väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute kauplemisteabehoidlatelt kogutavatest tasudest (nt registreerimis- ja järelevalvetasud) ning seega puudub neil mõju ELi eelarvele.

Eeldused lisaressursside kohta:

Eelduste kohaselt on kaks täiendavat ametikohta ajutised teenistujad, kelle tegevusüksus ja palgaaste on AD7.

Eri kategooria töötajate keskmised palgakulud põhinevad eelarve peadirektoraadi suunistel.

Palga paranduskoefitsient on Pariisi puhul 1,161.

- Lähetuskulud on hinnanguliselt 10 000 eurot.
- Värbamiskulud (sõidu-, hotelli-, arstliku läbivaatuse, sisseseadmis- ja muud hüvitised, kolimiskulud jne) on hinnanguliselt 12 700 eurot.

Kulu liik	Arvutus	Summa (tuhandetes)			
		2016	2017	2018	Kokku
Personalikulud					
Palgad ja hüvitised	=2x132 x1,161	307	307	307	921
Värbamiskulud	=2x13	26			26
Lähetuskulud	=2x10	20	20	20	60
Kokku		353	327	327	1007